

fejlülő
ri és női
készít és

RIA

hely:
Str. Br.
u.) No.

rogatásban
díj nyole-
sze, ezt az
záltak és
vül meg-
egyes álla-
emigrán-
abb anyagi

Ezért a
igyekezik
eső kerü-
országokba

feladata,
az egyes
nyokat sze-
előadását,
különös
nerev állás.

ása után
skozásokat
bizottsá-
tagjait
nemzsidó

dszko volt
gyi bizott
Lausanne-
ste Nahum
és a Cio-
tartózkodó
asan meg-
sték prob-
ásokra ki-

re 8. Az
tak ered
lejt nyert
lejt nyert
t nyert a
gy.

slatot
kötma-
yében

gol alsó
in kincs
ot nyujt
ának fel
slat sze
t bizony
mányzó-
lézkedés
l az év
teljesen
helyzetét
zte.

cáfólják
és hírt

ia kama
szanálsai
shandoux
et pénz
válaszol
Ma a
vitát a

vatalost
ülfordón
üreknék
amelyek
yná az

ktadó st.
le Baroz
eni 3-77

Taxa postală
plătită în num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
-a Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánátsági
szolidaritás egyetemes napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Késiratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szó! Ernő, Str. Matei Millo 10.

Ára 5 lej

Vasárnap, 1933 december 10.

5694. ÉV
KISZLÉV 22. XVI. ÉVF.
27 SZÁM.

Infláció és defláció

Közel husz párt vonul fel a választási küzdelembe.

Nagy lesz tehát a versengés, még nagyobb a demagógia, amely krüszai bőkezűséggel ontja ilyenkor az ország fölé az ígéretek mannáját.

Mit ígérnek a pártok, választóknak, 1933-ban?

Argetőianu az adósságok eltörlését, Iunian és Lupu inflációt, Averescu rendet. A liberálisok a konverzióval agítálnak.

A suly itt a gazdasági és pénzügyi kérdésekben van.

Cuza, Zelea Codreanu, George Brătianu, Goga, Fortu és a nemzeti-parasztpárt egyik erdélyi frakciója elhanyagolják ezt a kérdést.

Számukra nincs válság ebben az országban — de ha van, ugy csak a zsidók miatt van.

Cuza tradíciójából, Codreanu fanatizmusából, Brătianu és Goga a hatalom utáni hámatukban és a Maniu-frakció taktikáiból szidja a zsidókat.

De csak az indítók változik esetről-esetre.

A lényeg ugyanaz marad és a választásokra teljes fegyverzetben vonul fel az antiszemita kórus.

A husz párt programja tehát két jelző körül csoportosul végeredményben: válság-probléma és zsidókérdés.

A lejben inflációt — a zsidókban deflációt hirdetnek a pártok.

Kevés pénz és sok zsidó helyett — sok pénz és kevés zsidót akarnak.

Es ha választani kell: inkább a lejinflációról mondanak le, mint a zsidók deflációjáról.

Es ez a helyzet, amilyen egyszerű, éppoly tragikus is.

Élnők

Massaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke tavaszra lemondani készül.

Annak ellenére, hogy zseniális és emerszerető szelleme még ma is teljes erejében fénykedik az európai civilizáció porult égboltozatán, Massaryk Tamás mégis félre akar állni, mert úgy érzi, hogy helyét fiatalabb erőnek kell átadni.

Óriási vesztesége az európai demokráciának s az európai szellemi életnek az a köztársasági elnök félreállása.

Ennek ellenére mégis nemes fényt vet a távozó elnök jellemére a félrevonulás, mert azt bizonyítja, hogy a hatalmat nem magáért a hatalomért akarja gyarogni, hanem csak addig, amíg hazájának és embertársainak százszázalékosan hasznosíthatja.

Massaryk Tamás, amikor el fog távozni a csehszlovák köztársaság éléről, teljesintakt és makulátlan múlttal és jellel zárhatja le életét művét.

Emmiféle taktikai előny, semmiféle gondolat nem tudta befolyásolni abban, hogy hű maradjon esküjéhez és a politikai műhöz, amelyet nagyrészt ő alkotott. A filozófus és a puritán lelki nyugalomával vonul el marhába, hogy élete utolsó időszakának ait esőndes szemlélődéssel, gondolatok való elmerüléssel tölthesse.

Éppen más ez a távozás, mennyivel hatóbb és tisztelre gerjesztőbb, annak a másik köztársasági elnök-maradása, aki ma Németországban élvevel fedezi és aprotálja azokat a zalmakat, amelyeket Hitler huligánidítottak a demokratikus német közönságra.

Hindenburgot a demokrácia hozta Németország élére és ő ezt a demokráciát az kedvező alkalommal elárulta. Mas és Hindenburg egyaránt maras országban, abban az életkorban, amelyet helytelenül az akaratlanúság és a szolidaritás élekorának mondanak, míg Massaryk Tamás aggrora el a következetesség és a politikai

Felhívás Erdély, Bánát, Kőrösvidék és Máramaros zsidó választóihoz

A zsidó párt híveinek lelkes áldozatkészsége lehetővé tette, hogy Hunyad és Csík megyéket kivéve az összes erdélyi és bánáti megyékben, amelyekben az előző választáson zsidópárti lista volt, ezúttal is letegyük az önálló zsidó listát.

Hunyadmegye zsidóságát egy rövidlátó kormányzóegyetem csőszokoskodása meggátolta abban, hogy szíve szerint a saját pártjára szavazhasson. Csík megyében az idő rövidsége miatt nem lehetett már megszervezni a lista felállítását, hogy a többi megyékben fokozott erővel dolgozzunk, arra köteleztük bennünket, Nemcsak, hogy el kell érniünk, de jóval felül kell haladnunk a múlt évi választásokon elért zsidó szavazatok számát.

Az egyetlen erkölcsi alap, amelyre a zsidó képviselő támaszkodhat, a néptörvények, hanem, mint az egész zsidó nép szöszölőjének kell bejuttatnia az ország házába. Csak így lesz ereje ellentánni azoknak a rohamoknak, amelyek a zsidó jogok összessége ellen intéznek naponta ellenségeink. Csak így állhat őrt az ezer oldalról veszélyeztetett zsidó egzisztenciánk mellett.

Ezért egyetlen zsidó szavazatunk nem szabad máshova, mint a zsidó listára esnie.

Szervezkedjünk meg tehát a küszöbön álló választásokra. Hasson át minden zsidót az a tudat, hogy az ő egyetlen szavazatától függ a zsidó lista sorsa. És nemcsak a zsidó lista, hanem népeink sorsa is.

Csak a zsidó lista melletti összefogással oszthatjuk el a minden oldalról felénk nyúló vadaskodásokat. Csak így győzelmeztünk meg az ország zsidóság eleterdekeitől távolálló célzatu alakulatokra. Az a zsidó, akit akaratlanul is a zsidó jogok befolyása eltérít a zsidó listára való szavazás útjától, az az ország zsidóságát veszélyeztetve a zsidó listától és emellett társadalmi és politikai szempontból is egy pillanattal is, hogy lépünk az egyenes útra, amelyen mindenki részéről megbecsüléssel fogunk találkozni, a zsidó lista támogatásának útjára.

Nem győzöm eléggé hangsúlyozni, hogy a zsidó párt nem harcol a kormány ellen, amint ahogy nem harcol más párt ellen sem, támogatni akarja a kormányt és minden más pártot is abban a törekvésben, hogy az országban teremtse és biztosítsa az általános szabadságjogokat. De, hogy ezt a támogatást megadhatssa, ahhoz szüksége van parlamenti képviseletre, amely egyedül adhat értékes támogatást az ország vezetésére hivatottaknak, ebben a törekvésben.

Fel tehát a munkára! Minden öntudatos zsidó tekintse magát a zsidó nép összefogását jelentő zsidó lista hivatott előharcosának és a szent ügy szolgálatára Isentől rendelt „elűcs”-nak. Hátról hátra és szájról szájra terjedjen a szózat:

Zsidók, a magatok és gyermekeitek, népetek és vallásotok szent érdekében tegyétek meg kötelességeitek és szavazzatok a zsidó listára, amelynek jele

H

Dr. FISCHER JÓZSEF,
az Országos Zsidó Párt erdélyi tartományi szervezetének elnöke

Bukarestben formahiba miatt megsemmisítették a zsidó listát, de a Zsidó Párt nyomban új listát nyújtott be

Bucaresti Bukarest, december 9. Bukarestben a választási elnök ma délután megsemmisítette a Zsidó Párt listáját, mert egy Schwartz nevű jelölt neve helyett cvel volt írva. A zsidópártiak azonban készen tartottak egy másik listát és még a határidő letelte előtt sikerült azt benyújtaniuk, úgyhogy résztvehetnek az ilfovmegyei választáson is. Beadták nagy nehézségek után a jelölőlistát Ceta-Alba megyében is, ahol többek között Rosenfeld mérnököt és Spierer ügyvédet, a párt bukaresti kiküldöttét letartóztatták. A Zsidó Párt központjának jelentése szerint csak Cahul s Barlad megyékben nem sikerült letenni a listát. A párt tiltakozó táviratot intézett Duca miniszter.

einökhöz. Az Adeverul értesülése szerint a parlament összeülése után egyik kormánypárti képviselő a kormány jóváhagyásával indíványt fog betervezni, hogy a képviselők és szenátorok napi díjait az eddigi 700 lejdől szállítsák le 400 lejre, a parlamenti szünetek idején pedig a képviselők ezentul ne kapjanak havi fizetést sem. Titulescu külügyminiszter szombat este 9 órakor elutazott Prágába. Külpolitikai és diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak Benes és Titulescu találkozásának, amely minden bizonnyal erőteljes választást fog adni a legutóbbi időkben fokozódott revizionista propagandára.

tisztesség mintaképet szolgáltatja a világnak, addig Hindenburg, a szintén nyolevanon túl levő elnök megtagadta azt a köztársaságot, amelynek elnöki méltóságát köszönheti.

A történelem ítélőszéke máris ítéletet mondhat a két köztársaság két elnöke fölött.

Es ez az ítélőszék a pálmát Massaryk Tamásnak ítéli oda, míg Hindenburgnak nem nyújthat mást, mint gáncsot és bógáncsot.

VILÁG TÜKRE

A nedves Amerika

Közel tízenöt évi szárazság után ismét nedves lett Amerika. Ez a tízenöt esztendő olyan intermezzo egy nagy nemzet életében, amelyhez hasonló aligha található a világtörténelem lapjain. Egy hatalmas nép, amely a szabadság szobrát állította fel Newyork kikötőjében, amelynek büszkesége volt mindig az, hogy egyéni életébe ne engedjen felesleges beleszólást, maga szabott ki magára olyan kényszert, amely megfosztotta attól a jogától, hogy megha tározhassa, mit tart jónak inni.

Az alkoholtilalom azonban olyan kényszer volt az emberi természetben, melynek káros hatásai csakhamar megnyilatkoztak. Örök emberi vonás, hogy mindig jobban vágyunk arra, ami meg van tiltva, s ugyilátszik ez okozta, hogy a prohibíció behozatala után csakhamar egész Amerika ráeszmélt arra, hogy milyen szörnyű szomjúságot gyötör a tilos szeszitalokra. Azonnal működésbe léptek a tilos kocsmák, melyeknek a csempészek rakomány számára szállították a szeszt. Persze tiszter, huszszor olyan drága volt, mint a régi jó nedves időkben, amellet a lelkiismeretlen bootleggerek attól sem riadtak vissza, hogy maguk állítsanak elő pálinkát. Hogy ilyenkor nagyon keveset törődtek vele, vajjon fog-e ártani annak, aki megissza, az természetes. Negyvenöt ezerre rug az áldozatok száma, akiket a mérges szesz gyilkolt meg a prohibícióban.

A csempészbándák elkeseredetten harcoltak egymás ellen nemcsak a kuliszszak mögött, hanem gépfegyveres nyíltharcokban, az utcákon. Az egész gangster-rendszer, a modern Amerikának ez a szegénye, az alkoholtilalomból táplálkozott. Az emberek inni akartak és úgy szerették meg a szeszt, ahogy tudták. E vágy körül a visszaélések és a banditizmus fertőzője terjedt, amelyből mint a lúpvirágok burjánzottak fel a gonosztettek. De hiszen az Al Caponeknek ez a véres eseményekkel telített kegyetlen gangster korszaka sokkal inkább elélezetében van minden olvasónak, semhogy részletezni kellene.

A banditizmus lassu, de fokozatosan és biztosan haladó felszámolása, mint ismertes, attól az időponttól kezdve indult meg, amikor a vakmerő gonosztevők arra mertek vetemedni, hogy Amerika nemzeti hőseinek, Lindberghnek gyermekét elrabolják és megölik. Ez rázza fel Amerika lelkiismeretét, hogy végre erőlyes kézzel nyuljanak a szörnyű darázs-fészekbe. A banditizmus elburjánzásának okait feltárva, végre az egész nagy nyilvánosság előtt kézen fekvő volt, hogy annak végső oka az alkoholtilalom.

Más okból is egyre erőlyesebb hangok hallatszóttak a prohibíció ellen: a prosperity megszűnt és az államkasszának nagy szüksége lett volna az italadóból befolyt jövedelemre. Az ellett az államnak rengeteg pénzébe került a prohibíció végrehajtása. Őrhajó-flottákat kellett fenntartani a csempészek ellen, detektívek és rendőrök hadseregét a bootleggerek ellen. A dolog azonban nem volt olyan egyszerű. Az amendment, vagyis az alkotmányhoz kapcsolt függelék szerves része az alkotmánynak és így az csak a következőképpen szüntethető, illetve változtatható meg: A kongresszusnak joga van a módosítást javasolni, de csak javasolni. Ehhez a javaslatához is mind a szenátusban, mind a képviselőházban kétharmad szótöbbség szükséges. Ha a javaslatot elfogadták, akkor azután az egyes államok — összesen 48 van — törvényhozási hatáskörrel háromnegyed többséggel kell, hogy hozzájáruljon, tehát összesen legalább 36 állam törvényhozásiának. Ha ezek ratifikálták, akkor a függelék megszűnik, illetve, ha új függelék szavaztak, akkor ez az alkotmány részé lesz.

A prohibíciót először Rhode Island állam törte keresztül, majd 1932 februárjában szembelénykedve a 18-ik függelékkel, megengedte a 3 százalékos sör kimérését. 1932 márciusában a képviselőház visszautasította a prohibíció megszüntetéséről szóló javaslatot. Két hónappal utóbb még azt is visszautasította, hogy 2.75 százalékos sört ihassanak az amerikaiak. Nemi is lett volna semmi a prohibíció eltörléséből, ha a választáson a republikánus párt győz, pedig Borah szenátor, a szenátusban már 1932 júliusában kijelentette, hogy nem támogatja Hoovert, ha száraz maradt. Hoover azonban rendületlenül száraz maradt. A választási harcban, mint ismeretes, fontos szerepet játszott a szárazság és a nedvesség kérdése. Roosevelt egyik fő segítése az volt, hogy megígérte az amerikaiaknak, amennyiben elnök lesz, felszabadítja az alkoholt. Roosevelt meg is választotta, de Hoover következetesen önmagához, még tavaly decemberben is vétőt jelen tett be a 2.75 százalékos sör ellen.

Az idén február 16-án azonban a szenátus a szükséges kétharmad többséggel elfogadta Blaine szenátor javaslatát, hogy az alkotmány tizenharmadik függelékének előterjesztése szavaztassák meg az egyes államokat. Február 20-án a képviselőház hasonló tartalmu határozatot hozott, szintén kétharmad többséggel. Így került a kérdés az egyes államok törvényhozása elé, amelyek közül Utah állam a harmadik volt, amely szintén ratifikálta ezen a héten a prohibíció eltörlését. Ezzel meg volt az államok szavazatainak háromnegyed többsége és így ez az amandment, amely amnyi keserűséget okozott az amerikaiaknak, a múlt emlékei közé süllyedt. A tanulság belőle az, hogy igen tanítani és hirdetni kell az alkohol káros hatásait, figyelmeztetni minden embert az önmérsékletre, viszont nem lehet erőszakos intézkedés sem megfosztani az embert egyik legfőbb jogától. A prohibíció eltörlése természetesen nem jelenti a teljes alkoholszabadságot Amerikában, mert az egyes államoknak jogukban áll a maguk területén korlátozó intézkedéseket hozni.

— Most hagyta el sajtót Klein Jeromos: Kéj vagyok, hova tartozom című regénye. Egy fiatal talmodista, a magasztos eszmékért való küzdésében, a reális élet minden viharával találja szemben magát, de leküzdve az akadályokat, diadalmasan halad kitűzött célja felé. E regény a zsidó élet minden variációját tükrözteti vissza Ára 60 lej. Megrendelhető az Új Kelet kiadóhivatalában.

Rádióvevők!!!

Megérkeztek a legmodernebb

Világláger rádióink

Kérjük nálunk meghallgatni!

ELECTRICA

Főter és C. Victoriei sarok (Central Szálló épület)

Minden versenyen felülálló valódi homespun uri és női divatszövevényeket készít és olcsó áron elad a

DOMBRIA

házszővészet I
Egyedüli elárulóhely:

CLUJ-Kolozsvár, Str. Brătianu (volt Király u.) No. 51.

ZSIDÓ TESTVÉREK!

Franciaország szabad szelleme nem ismer faji- és valláskülönbséget. Pártolják tehát a francia gyártmányokat és főként a legkiválóbb borotvapengét:

Egyetlen penge sem érte el a

LERESCHE

borotvapenge kiváló minőségű! Próbáljátok ki még ma!

Romániai vezérképviselőt:

NARCISSE H. BALTHAZAR

Bukarest, Str. Selari 7.

Egy óra a Zsidó Párt központi helyiségében

Bucuresti, Bukarest, december 9. Str. Negru Voda 7. I. emelet. Este 7 óra. Az előszobában János, a szolgá, fontoskodva suttogja a főtitkári szoba felé mutatva:

— Benn tanácskozás folyik...
— Jó, jó — nyugtatom meg Jánost és a Renasterea Noastra szemközt levő szerkesztőségébe lépek.

A szoba zsúfolva van, Csupa fiatal arc. A Zsidó Párt ifjúsági szervezetének lelkes tagjai lázasan élnek bele magukat ebbe az izzó tevékenységbe.

Wechsler a főszervező, öklével az asztalt döngözteti s a nyomdát átkozza, majd idegesen tárcsázik az automata telefonon.

Végre jelentkezik a nyomda.
— Kérem a gépmestert...
— Mondja, hogy néz ki az a lap, hiszen a betűk teljesen olvashatatlanok...

A cetatealbai kvesztor

Két írógép kattogása és az ifjú elektorok izgatott vitatkozása... Moskovits, a fiatal segédszerkesztő, aki alig pár órája érkezett vissza Cetatea-Albából, kortes utjának kalandorokban dus részleteit dik. tállja gépbe:

— A rendőrkvesztor elég udvariasan, de annál határozottabban ráparancsolt: — En csak egyet tanácsolhatok magának: minél előbb szedje a sátorfáját. Azért mondom hogy minél előbb, mert ha első vonal indulása után még itt látom, vége a jóbarátságoknak...

Erre megmutattam neki a Dimineata-nak azt a cikkét, amely Roznovan szociáldemokrata cetatealbai meghurcoltatásáról számolt be s amelynek végén Inculetz belügyminiszter nyilatkozata állott, mely szerint ez felháborodva a vidéki potentatok tulkapásain, szigorú utasítást adott a választási propaganda teljes szabadságának biztosítására.

— Megkérdeztem a kvesztort, hogy ezek után sem változtatja meg az állás pontját, mire ő szemembe kacagott, majd a világ legnyugodtabb hangján mondotta: — Ha Roznovan ur még egyszer betesz ide a lábát, ugyanugy fog járni s ha ön nem hallgat reám s nem tűnik el a láthatárról, az ő sorsára jut. Nézze kérem, itt már letettek 6 listát, az éppen elég. Hat listával, is éppen elég bajunk lesz.

Ni a Zipstein!...

Átsietek Landau főtitkárhoz. Lássam, hogy is állunk a listák letételével. Legnagyobb meglepetésemre Zipsteinnal, a volt nemzeti parasztpárti szenátorral tárgyal. A fúrge tighinai elektor éppen bucsuzik. Arcán a megelégedettség mosolyával távozik.

— Kijelentette, hogy belép a pártunkba, de az a kívánsága, hogy Tighinában első helyen jelöljék — mondja Landau.

— Na és?
— Epp most hívom fel Tighinát lásam a helyieknek mi a véleményük. En nem mondtam Zipsteinnak sem igent, sem nemet. Néhány perc múlva jelentkezik Jancovici, a párt tighinai vezetője. Landau beszámol a történetekről, a Zipsteinnal folytatott beszélgetésről.

A beszélgetés oroszul folyik s úgy látszik, hogy Gospodin Jancovici valami nagyon csunyt talál mondani Zipsteinra, mert Landau jiddisül kezd csititgatni:

— Jó, jó, hát ha ti nem akarjátok, mi nem oktroáljuk rátok annál is inkább, mert hiszen mi is ismerjük. De mert soha büntető jogba ütköző cselekedetéről nem hallottunk s mert tudjuk hogy nagyszerű elektor, amiért a nemzeti parasztpártban is megbecsülték, gondoltuk, hogy esetleg örülni fogtok neki...

Valószínű, hogy Jancovici megint valami csunyt mondott...

Landau leteszi a kagylót s elgondolkodva, szinten önmagához beszélve mondja: — Nagy a terror, mindenféle nagy a terror.

Néhány perc múlva hosszan berreg a telefon:
— Csnd! — kiáltja el magát Landau — Orhei telefonál, Ismét oroszul folyik a beszélgetés, amelynek befejeztével a főtitkár a következőket mondja el az orhei lista kalandos letételéről:

— A listát végre letették. Kétszer a helyettes rendőrkvesztor a törvényszéki elnök szemeláttára tépte szét azt a táviratot, amelyben én a jelöltetésem vállaltam. A harmadikat, amelyet Schnirer barátunk vitt le Orheibe, egy honoráriummal felfogadott román ügyvéd vitte fel. A költségekre szükséges pénzt postán küldték el a törvényszéki elnöknek...

Atléta indulnak el
— Készülj, Rosenberg — fordult egy hatalmas, atlétatermetű férfihez — a kisenevi gyors egy órában belül indul. És aztán légy férfi a talpadon, remélem, nem fogsz eredmény nélkül visszatérni.

Moskovici fiaskója után Rosenberg mérnök utazik le Cetatea-Albába, ahol a Zsidó Pártnak 2500 szavazata van, hogy tüzön vízen keresztül letegye a zsidó listát.

Megérkeztek karácsonyra a legújabb

nagytipusú
Columbia és His Master's Voice
grammofonkészülékek
COLUMBIA
CLUJ, Piata Unirei 28.

Nagyváradon ül össze az Erdélyi Mizrachi és Brith Hanoar Hamizrachi ötödik jubiláris konferenciája

Morav S. Weiss is résztvesz a konferencián

Oradea-Nagyvárad, dec. 9. Hosszas tanácskozás után végül is sikerült meg egyezni a Mizrachi és ifjú Mizrachi szervezetek végrehajtó bizottságainak, hogy ötödik konferenciájukat, melyet a B. N. Hamizrachi executivája jubiláris konferenciának deklarált közösen tartsák meg Nagyváradon. Abban a városban, ahonnan a szervezet első szárnyesapásaival ura indult, hogy az ötödik konferencián 108 helyesoporttal vonulhasson fel és adja tanujelét életképességének és létjogosultságának.

December 24, 25 és 26-án ül össze a Mizrachi és Brith Hanoar Hamizrachi közös parlamentje, mely sok igen fontos kérdésre kell megoldást találjon. Ez a konferencia hivatott arra, hogy hangosan demonstrálja a zsidó vallás azon óhaját, hogy „Binurenu uvizkinénu néléc” mi fiatalokkal és véneinkkel megyünk, mert tudjuk, hogy nagy és esodás erő rejlik

— Ha szükség lesz rá, bérelj fel magad mellé 10 mézáróslégenyt, de ne hadd magad semmiképpen leterrorizálni.

— Bizd csak rám — mondja Rosenberg mély baritonján; a teljes biztonság hangján.

Ismét hosszan berreg a telefon. Újabb hírből. Ezúttal Cahulbót jelentik, hogy a központból kiküldött Tuli Rosenthal és egy Gross nevű ifjut a liberális pártágensei sulyosan megverték s a zsidó listát összetépték.

Landau kiadja az utasítást:
— Vegyetek fel egy keresztény ügyvédet s vele tétessétek le a listát haladéktalanul. Ha valami baj van, hívjátok újra fel. Ne hátráljatok meg. A meghatározás öngyilkosságot jelent. Tegyetek részleges irások jelentést arról, hogy mi történt, mert mi a miniszternél panaszt emelünk...

A szomszédos szobában dr. Bauberger és dr. Singer a bukaresti zsidó listát állítják össze s az ország különböző részeiből érkező jelentéseket tanulmányozzák át. Singer előtt ott fekszik egy manifestum tervezet.

Fischer Vilmos, dr. Fischer Tivadar elnök bátyja, a párt financiai ügyei intézője. Sorban hívja fel telefonon a fővárosban élő erdélyi származású zsidókat. Egyikük sem vonja ki magát az alól, hogy áldozatot hozzon a pártért.

— Halló, ki ott? Csnd! — kiáltja Landau, aki mint egy hadvezér osztja közben az utasításokat. — Máramaros van a telefonnál. Fischer Tivadar elnök Máramaroszigetről kér részletes jelentést a napi eseményekről.

— Jó és rossz hírek vegyesen. Beszarabiában nagy a terror... Zipsin be akart lépni a pártunkba. A georgisták tegnap kartellajánlatot tettek, ajánlatukat természetesen elvetettük. Az UER és a kormány közötti tárgyalások ma végképpen megszakadtak, de azért közöttünk és az UER között nagyon kordialitás a hangulat... Bukovinában minden listát letettek. Beszarabiában is átvérgődünk valahogy a nehézségeken... Igen, holnap megyünk Misu Weizmannal Ducához.

— Rendben van, meg lesz neki mondva... Ugy van... És ott mi újság. Nagyszerű, hiába. Erdély mindig kitett magáért... Nyugodt lehet elnök ur...

Misu Weizmann érkezik meg. Megállapodnak Landauval, hogy reggel 9 órakor audienciára mennek Ducához.

Ismét telefon. Csernovicból Ebner jelenti, hogy Bukovinában minden rendben van s kéri, hogy mi újság. Megnézem az órát. 8 óra.

Mas
Csehs
London
elé néz. E
az országn
melyiség ne
pártpolitika
mentes.

Kolozsvár
Bucuresti-Bu
Uj Kelet tud.
giai intézet je
ország terület
tengerparton a
ben van. Dobod
ezelőtt még hu
jelezték, tegn
egyét mutatott
tanácsban plus
geában és Munt
visszatérni látsz
radhatatlan regg
legnagyobb hideg
mérték, ahol nov

Andre
zsarol

Bukaresti eg
Bucuresti-Bukare
Uj Kelet tud.) Ilari
egyetem filozófiai
szabotója feljelentést
egy Joun Filip nevű
aki az elmúlt rezsi
nygi minisztérium
adta ki magát. Filip
megígérte a diáknak
on belül kineveztet
ami hivatalhoz. Ez
zer lejes összegnek
aló letételeit kérte a
zegről a nemzeti ex
rossával és cégjelzés
át is bocsátott ki.
Az állászerzésből
tt semmi s közben
ány és. Nedu feljele

eruzsáler
Februárban

Varsó, dec. 9. A Zsidó
esülése szerint a Meir
ése alatt álló zsidó áll
otsága elhatározta, ho
ani a londoni eionista
tionscomitének 1934 já
lembe való összehívás
kutivé — hir szerint —
er Grossmann kívánsá
comité összehívását a
életlenül időszerűnek ta
az összes pártok ho

zivat
grással is, gör vagy
ra gyors lefejtéshez M
szmernéknél Cluj, Calea
dinand 43-45. Telefo

Masaryk tavasszal lemond köztársasági elnöki méltóságáról

Csehszlovákia súlyos napok elé néz tavasszal. Benes az új jelölt

London, dec. 9. A Daily Herald sze rint Csehszlovákia tavasszal súlyos napok elé néz. Előrehaladott korára való tekintettel Masaryk elnök le fog mondani s mélyiség nem jöhet komolyan tekintetbe, de viszont a külügyminiszternek éppen pártpolitikai mivolta miatt sok az ellenfele s így választása nem lesz zökkenés mentes.

Visszajött az ősz

Kolozsváron tartotta magát a leghosszabb ideig a fagy

Bucuresti-Bukarest, december 9. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti meteorológiai intézet jelentése szerint az egész ország területén, de különösképpen a tengerparton a hőmérséklet emelkedőben van. Dobodgeaban, ahol két nappal ezelőtt még huszonnégy fokos hideget jeleztek, tegnap éjjel után mínusz egyet mutatott a hőmérő. Nappal Constantinában plus 8 fokot mértek. Dobrodgeaban és Muntenia délkeleti részén visszatérni látszik tehát az ősz az elmaradhatatlan reggeli és esti köddel. A legnagyobb hideget eddig Moldovában mértek, ahol november végén mínusz

25 fokot mutatott a hőmérő, majd a fagyhullám Csernovicba tette át székhelyét, mínusz 22 fokra gyöngülve le s végül Kolozsváron állapodott meg, ahol szerdáról csütörtökre virradó éjszaka mínusz 15 fok mellett a legnagyobbb hideget mérték az országban. Ugyanek Kolozsváron volt a legnagyobb hideg a légnymás is: 764 milliméter. Az asztronómusok egyöntetű megállapítása szerint az időjárás szeszélyes változását bizonyos napfoltok robbanása idézte elő. A jóslat szerint az enyhe időjárás rövid ideig tartani fogja magát.

Andrei volt miniszter nevével zsarolta végig a fővárost egy álkabinetfőnök

Bukaresti egzisztencia utja a hamisítástól az ügyészségig

Bucuresti-Bukarest, december 9. (Az Uj Kelet tud.) Ilaria Nedu, a bukaresti egyetem filozófiai fakultásának hallgatója feljelentést tett a rendőrségen, hogy Joun Filip nevű fiatalember ellen, aki az elmúlt rezsím alatt közoktatási minisztérium kabinetfőnökének állította ki magát, Filip egyebek között megígérte a diáknak, hogy néhány napon belül kineveztetni őt valamilyen állami hivatalhoz. Ezzel szemben tíz ezer lejes összegnek garanciaképpen adta a diákoknak a diáktól. Az ősz rezsím a nemzeti exporthivatal cégpa roszálva és cégjelzésével ellátva nyugat is becsátott ki. Az állászerzésből azonban nem lett semmi s közben megbukott a kormány is. Nedu feljelentést tett a rend

őrségen Filip ellen. A nyomozás rövidesen megállapította, hogy Filip a pénzét elköltötte; a nyugta amelyet a nemzeti exporthivatal részéről a 10 ezer lejes garanciára kapott a diák, hamis volt. Eppen ilyen hamisok voltak az ajánlólevelek is, amelyekkel Joun Filip különböző magánosoknál és hatóságoknál operált és amelyeknek Petre Andrei volt közoktatásiügyi miniszter neve szerepelt. Végül kiderült, hogy hamis volt maga a kabinetfőnöki cím is, amelyet Joun Filip viselt. Ilyen nevű kabinetfőnöke nem volt a minisztériumnak. A fiatalember a terjedelmes dossziéval együtt, amelyről kiderült, hogy több magánost és intézményt zsarolt meg az ajánlásokkal, — áttették az ügyészségre.

Jeruzsálemben hívják össze a cionista Actionscomitét

Februárban tartják meg a jeruzsálemi községi választásokat

Varsó, dec. 9. A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint a Meir Grossmann vezette zsidó állampárt központi bizottsága elhatározta, hogy fel fogja szüntetni a londoni cionista exekutívét az Actionscomitének 1934 január 15-re Jeruzsálemben való összehívására. A cionista exekutívé — hír szerint — magáévá tette Meir Grossmann kivánságát és az Actionscomitét összehívását a fenti dátumra elrendeli időszerveinek tartja. Amennyiben az összes pártok hozzájárulnak az

Actionscomité összehívásához, úgy ez lesz az első alkalom, amikor a cionista világszervezet nagyszabású bizottsága Jeruzsálemben tartja meg tanácskozásait. Jeruzsálem, dec. 9. 1934 februárjára tűzték ki a jeruzsálemi községi választásokra. A város területét tizenkét választási kerületre osztották, amely négy zsidó, nyolc muzulmán, arab-keresztény, európai keresztény és vegyes muzulmán kerületet foglal magában. A Doar Hajon szerint ez a beosztás arra szolgál, hogy a zsidókat, akik a főváros lakosságának többségét alkotják, megfozzák annak lehetőségétől, hogy többségi helyzetüknek megfelelő számú tanácsadót küldjenek a város vezetőségébe. A Davar című munkáslap is figyelmezteti a zsidó lakosságot, a tervbevetett támogatásra és rámutat arra, hogy ez a kísérlet mesterségesen kisebbséggé akarja átváltoztatni Jeruzsálem zsidó többségét. A Haarec értesülése szerint Nashahibi, Jeruzsálem arab polgármestere el akarja hagyni állását és helyét egy, a fő kormányzó által kinevezett angol funkcionárius fogja betölteni. Mellette két alpolgármester működne, egy zsidó és egy arab.

Zivattyuk

gással is, gőz vagy kézi hajtású géppel gyors lefejtéshez Mar. o. V. okl. mérnökénél Cluj, Calea Regele Ferdinand 43-45. Telefon 453.

Nem érte baleset a királyi vonatot

Kis csavarhiba miatt rövid ideig vesztelt a vonat, majd kevés késéssel befutott a kotroczeni pályaudvarra

Bucuresti-Bukarest, december 9. Tegnap az a hír kelt szárnyra, hogy Jam község közelében baleset érte a királyi vonatot. A lapokban megjelent tudósítások után, hivatalos helyről megcáfolták a hírt. Hivatalos jelentés szerint mindössze a mozdonyon történt némi

csavarhiba és ezért néhány percre meg kellett állítani a vonatot. Rövid idő múlva kijavították a hibát és a vonat tovább folytatta útját, ma délelőtt pedig 11.20 perckor befutott a kotroczeni pályaudvarra.

Goga kizárólag az antiszemitizmusra építi választási agitációját

A Tara Noastra újra nemzeti forradalomra hívja fel az országot

Bucuresti-Bukarest, december 9. (Az Uj Kelet tud.) A Tara Noastra, Goga Octavian lapja nem szűnik meg anti semita kirohanásokkal izgatni a kedélyeket. A lap mai számában például szemére veti a kormánynak, hogy három zsidó jelöltet, írja a Tara Noastra — a liberális párt néhány érdemes képviselőjét a választási listáján. A lap maga után. Egy másik cikkben Goga Octavian lapja figyelmezteti a diákokat, hogy a kormány támogatására késsen áll ellenük. Egy harmadik cikk: „Ha Izrael megszűnik király lenni” címmel a Tharant testvérek egy regényét kommentálja a németországi hitlerista rezsimmel kapcsolatosan. A cikk, amely irodalmi kritikának indult, a következő ártatlan kérdéssel végződik: „Vajon a romániai zsidók

miért olyan arrogánsak?” Egy másik írásban megállapítja a Tara Noastra, hogy „az idegenek azt hiszik, hogy eljött végül az alkalom számukra is a hatalom megszerzésére. Titokzatos erők mozognak a háttérben az országban belül és az országon kívül, amelyekkel szemben nemzeti forradalomra hívjuk az egész ország lakosságát.”

Staniol, aluminium gyári lerakat

Cellophan, selyempapír, minden színben olesón. Reliefképek, pergament és disz-papírok Lepage papírkereskedésében Cluj Kérjen árjegyzéket, mintákat.

BIRÓ divatruház

Calea Regele Ferdinand 11/a

Nagy Karácsonyi Vására

Mindenkinek saját érdeke, hogy figyelemmel kísérje kirakataimat, melyek rendkívüli kedvezményes árai December hó 31-ig érvényesek

Tájékoztatóul szolgáljanak az alanti árak:

Pijama-flanelek	19 lejtől
Szép mintás pongyola velourok	29 lejtől
1-a cérna Crep barchetek	35 lejtől
100 cm-res széles ruha szövet kék fekete színben	69 lejtől
Kabátszövetek	124 lejtől
180 cm-res széles paplan-epedő vászon	72 lejtől
Alsólepedő vászon	49 lejtől

Divat gyapju- és selyem-ruha kellemim még eddig nem létező olesó árakra redukáltam.

Paplan-anyagok, vászon és asztal-neműekben nagy választék!!!

Tegyen egy próbavásárlást!

SPORT

Kibővítik a Balkán Kupát

Az évről-évre megrendezett Balkán-kupa mérkőzéseknek eddig 4 résztvevője volt: Románia, Bulgária, Jugoszlávia és Görögország. Mint Szófiából jelentik, most Bulgária azzal a javaslattal fordult a kupabizottság elé, hogy hívják meg Törökországot és Albániát is, úgyhogy akkor a Balkán minden országa résztvenne a küzdelmekben. A javaslat általában tetszésre talált. Törökország ugyan eddig nem valami nagy hajlandóságot mutatott arra, hogy résztvegyen a játékokban, de most talán sikerül merev elzárkózottságából kimozdítani a muzulmánokat. Ami Albániát illeti, ott megoszlanak a vélemények. A gyenge albán sport még — sokak szerint — nem érett meg arra, hogy ilyen nagy küzdelmekben résztvegyen. Gólarányjavító médiumra pedig nem igen van szükség a Balkán-kupában.

Nizza. OGG Nizza—All Pacific 4:4.

Mai futballműsor

Bukarest. Tricolor—Juventus. Nemzeti bajnoki.

Budapest. III. ker.—Nemzeti, Budai 11—Phöbusz. Kispest—Attila.

Szeged. AMTE (Arad)—Szeged FC.

Amszterdam. Ausztria—Hollandia válogatott.

Algír. Ferencváros—Racing Universitje.

Sporthirek

A nagyváradi Törökvs és kerületi bajnokságok őszi fordulójának élesapafa 9 ponttal és 31:1 gólaránnyal.

Egyiptomba és Görögországba hívják a Nagyváradi AC csapatát. Megírjuk, hogy a nagyváradi zöldfehérek milyen hatalmas turát bonyolítanak le a télen. Most újabb meghívások érkeztek a NAC vezetőségéhez és pedig Egyiptomból és Görögországból. A nagyváradi egyesület vezetősége úgy döntött, hogy eleget tesz ennek a két meghívásnak is.

Roma. A labdarugó világbajnokság előkészítő bizottsága január 6-án ülészn fog Rómában.

Budapest. A Hungaria németországi turáról tárgyal.

Sitanfolyam. Franz Lucian volt nemzeti bajnok, prof. Lőrinczy Zoltán Predeal és Catrava Stefan Brassó sitanfolya mot rendeznek. A tanfolyam hat hétig tart és annak díja 500 lej, diákoknak 300 lej. Jelentkezni az Aréna sportüzletben P. Unirii és a Stadion sportüzletben Calea Victoriei 1. sz. lehet.

KÖZGAZDASÁG

A Caps új merénylete a fakeskerkedelem ellen

Cluj-Kolozsvár, dec. 9. (Az Uj Kelet tud.) A Caps, amely ellen annyi panasza merült fel a fakeskerkedelemnek, most újabb meglepetéssel szolgált a fakeskerkedőknek. A Caps új munkabérendszert vezetett be, amely lényegében abban áll, hogy az autonóm erdélyi pénztár a jövőben nem készpénzben, hanem fában adja ki munkásainak fizetését.

A Capsnak ez a terve minden szempontból olyan antiszociális, hogy egyáltalán nem lehet csodálkozni azon a felháborodáson, amellyel ugy a kereskedők, mint a közvélemény fogadta a Capsnak ezt a példátlan tervét. A Caps legnagyobb nyomorba taszítja munkásainak ezreit. Ezek a szerencsétlen famunkások az eladással külön végtelenül fáradságos munkát kell hogy végezzenek, hogy fizetésükhöz hozzájussanak. Emellett ez a rászabadás annyira meg fogja növelni a kínálatot a piacon, hogy a munkások végeredményben súlyosan redukált fizetést fognak kapni.

A kereskedelem ellen valóságos merénylet a Capsnak ez az új eljárása. A Caps közel 10 ezer munkást foglalkoztat

és az új munkabérendszert az jelenti, hogy 10 ezer új vándorkereskedő szabadul rá az amugyis hátbatámadott fakeskerkedelemre.

A kolozsvári fakeskerkedők körében is kínos feltűnést keltett a Capsnak az eljárása. A szerződéstervezetről, melyet a Caps munkásaival szándékozik kötni, másolatot küldöttek be az erdélyi fakeskerkedők egyesületének.

A kérdés annál is inkább aktuális, mert a Caps szerződéstervezetet küldött be az erdélyi fakeskerkedők egyesületének. A tervezet szerint a szerződés megkötése estén is jogában áll a Capsnak, hogy Kolozsváron és környékén közintézményeknek, hivataloknak is eladásokat eszközöljön. Az eladásokat a hidegszamosi fűrészüzem eszközöli. A kolozsvári kereskedők ezzel szemben azzal érvelnek, hogy ők azért vállalták volna a hidegszamosi üzem 10 ezer köbméter fűrészárujának átvételét, hogy az üzem a kolozsvári piacon ne csináljon nekik konkurrenciát. A Caps méltatlan eljárása folytán az egész tranzakció szükségtelen részükre.

Elegáns hölgy Wimpassing hócipőt visel!

A luxuscikkek behozatalára nem adnak többé engedélyt

Bucuresti-Bukarest, december 9. (Az Uj Kelet tud.) Közölte tegnap az Uj Kelet, hogy a kormány kontingentáson változtatásokat kíván eszközölni és a behozatalt megkönnyíteni. A behozatalt megkönnyítéséről szóló hírek sok félreértésre adhatnak alkalmat a kereskedők körében, ezért újabb értesüléseinkkel kapcsolatban visszatérünk erre a kérdésre. Nem valószínű, hogy a kormány a kész árucikkek behozatalt megkönnyítendő. A romániai iparnak nem érdeke, hogy a kész árucikkek szabadon bejőjenek az országba, ellenben érdekeinek megfelel és arról van szó, hogy a nyersanyagok behozatalt könnyebbé tegye a kormány.

A behozatalt szabadabbá tétele ellen nemcsak a gyárosok szövetsége emel ki fogást, hanem a Banca Nationala is, amely előre kijelentette, hogy nem tud devizát adni, és így az import szabad

dátétele csak illuzórikus lenne, ha egyáltalán bővebben szó lehetne rajta.

A kormány minisztertanácsa elhatározta, hogy általánosítja a komponenzciós eljárást, de a Banca Nationala érdekeinek megvédése céljából az árukat különböző kategóriába fogják osztani. Lesznek nélkülözhetetlen elsőrendű szükségleti cikkek, amelyekre a jegybank minden nehézség nélkül megadja a devizát és lesznek nélkülözhető luxus cikkek, amelyekre nehezebb lesz devizát kapni, lesznek luxuscikkek, amelyeknek vásárlására egyáltalán nem fog devizát adni.

Szó van arról is, hogy a behozatalt kvótákat a minisztérium kiosztja az érdekképviseleti szervek között, hogy ezek osszak fel tagjaik között. Nem valószínű, azonban, hogy erre a megoldásra sor kerül.

1712 hasábos új lexikon. A Genius egy-kötetes új lexikon a könyvkiadás csodája. A legújabb adatokkal kibővített hatalmas kötet 1712 hasáb, 800 kép, 32 műmelléklet, remek nyersvászonszövetben, az összes emberi ismeretek tárháza. Az új Genius Lexikon most 108 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltőség beküldésével vagy utánvéttel.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kohn A. Oradea. Kérdésivel forduljon a Palesztina Hivatalhoz. Címe Timisoara Boulevardul Berthelot 4.

W. E. Lugoji. Az Eiffel torony építőjéről, Alex. Gustav Eiffelről kapta elnevezését. Magassága 300 méter, alapterülete 676 m². Drótnélküli távirója 1911 óta működik.

— Brídverseny az Ujságíróklubban. 12.én és 13.án. Élénk érdeklődés kíséri Ujságíróklub brídversenyét, amely december 12—13 án, kedden és szerdán este tartanak meg a klub különben. A versenyre jelentékeny számmal ténnek már eddig is benevezések brídversenyt fellendülését jelenti, hogy régi versenyjátékosokon kívül több utókeos is jelentkezett. Ez csak örvenjele annak, hogy a brídversenytékosok kipróbált erőikkel óhajják friss tapasztalatot összemérni. Fokozta a tömeges részi kedvet az Ujságíróklub előzőleg, hogy a nevezési díjat csak 60 lej állapította meg, amelyben a kártya is benne van. A verseny kedden 6 órakor kezdődik, jelentkezni legkésőbb párok kísorsolásáig lehet.

ÉVRŐL-ÉVRE

eljönnek régi vevőink és újakat hoznak magukkal

olcsó karácsonyi vásárunkra

MIÉRT....?

mert a megelégedett és jól kiszolgált vevő visszajön és új vevőket hoz!

Idej karácsonyi vásárunkra is meg vannak jöminőségű olcsó meglepetéseink minden osztályunkon:

Mosó osztályunkon:

Tennisz flanellek
1a ruhaflanellek

Selyem osztályunkon:

15 lej Mintás „Ivette“ maradékok 29 lej
29 lej Mintás foulardselymek 48 lej

Szővet osztályunkon:

Marocin szövésű ruhaszővet 78 lej
Tiszta gyapju damentuch 98 lej

HELLER & MOLNÁR

divatnagyruháza Cluj-Kolozsvár, Calea George Ferdinand 15.

Szabaletar

Detektivregényb

Cluj-Kolozsvár (tud.) Lapunk tártoltunk azokról melyekkel Hunybia néhány meg az önálló újabb jelentés szára helyezett a gó Ernőt, a Zsidnak elnökét és kiket, mert öntúkitartottak az dévai prefektusgel letartóztatattak el a rendőrszabados tölthet nem lehet listánk az volt, hogy dó listát

reggel azonban nagyobb megrodására, újró vezetőket

Lapzártakor me nek, annak ellen terelnők a sorozott ígértet, hogy utasítani a letartóztatott esátására és az tetésére. Ma v napja és valószí prefektus be ak mikor már nem tát. A hunyadm liberális prefekt felzudulást váltó kosság is általán a zsidó vezetőket fektus terror-ak

Ugyancsak az ban beszámoltu ghina, Cetatea- ben is a legbrut léptek fel a hely

„Néfékte

Beszélgetés a főtisztvisel

Cluj-Kolozsvár szemü, szemüve mellém a g egyik asztalán elarulja, hogy tisztá német. vel, mielőtt leben felszegül általában nincstus által fépökhendiség.

Mint egy na selője. Bukar ahol vállalatát ügyeit szerette ges volna. Meban is komoly lat prosperitá lett. Annak ellen keresem a bes germánna, ő kalmat talál A kocsi abl nyörű. Sváj sziklákon má zugása a von — Milyen g lelkesülten a — Holott a jegyzem n A német le — Ma sok ban, ami aze ján érezni le Gyanakodó

Szabadlábrahelyezték, majd újra letartóztatták a hunyadmegyei zsidóság vezetőit

Detektívregénybe illő küzdelmek után Cetatea-Alba és Ismail megyékben is letették a zsidó listát

Cluj-Kolozsvár, dec. 9. (Az Uj Kelet tud.) Lapunk tegnapi számában beszámoltunk azokról az erőszakoskodásokról, melyekkel Hunyad megyében és Beszarábia néhány megyéjében akadályozták meg az önálló zsidó lista letételét. Legújabb jelentés szerint tegnap este szabadlábra helyezték a dévai rendőrség dr. Szegő Ernőt, a Zsidó Párt megyei tagozatának elnökét és a tagozat többi vezetőit. Kiket, mert öntudatosan és rendületlenül kitartottak az önálló zsidó lista mellett, a dévai prefektus utasítására tegnap reggel letartóztattak. Este hét órakor hagyták el a rendőrség épületét. Az éjszakát szabadon tölthették el, — éjszaka ugyanis nem lehet listát letenni és egyetlen bűnük az volt, hogy le akarták tenni a zsidó listát.

reggel azonban a dévai zsidóság még nagyobb megütközésére és felháborodására, újra őrizetbe vették a zsidó vezetőket és a rendőrségre kísérték.

Lapzártakor még mindig őrizetben vannak, annak ellenére, hogy Ducea miniszterelnök a sorozatos intervenciókra határozott ígéretet tett abban az irányban, hogy utasítani fogja a dévai prefektust a letartóztatott zsidó vezetők szabadonbocsátására és az erőszakosságok megszüntetésére. Ma van a listaletétel utolsó napja és valószínű, hogy a hunyadmegyei prefektus be akarja várni az éjszakát, a mikor már nem lehet letenni a zsidó listát. A hunyadmegyei zsidóság körében a liberális prefektus eljárása a legnagyobb felzúdulást váltotta ki és a nemzsidó lakosság is általános megütközéssel fogadta a zsidó vezetők letartóztatását és a prefektus terror-aktusait.

Ugyancsak az Uj Kelet tegnapi számában beszámoltunk arról, hogy Cahul, Tighina, Cetatea-Alba és Ismail megyékben is a legbrutálisabb erőszakosságokkal léptek fel a helyi hatóságok a Zsidó Párt

vezetői ellen a lista letétele kapcsán. Bukaresti jelentés szerint

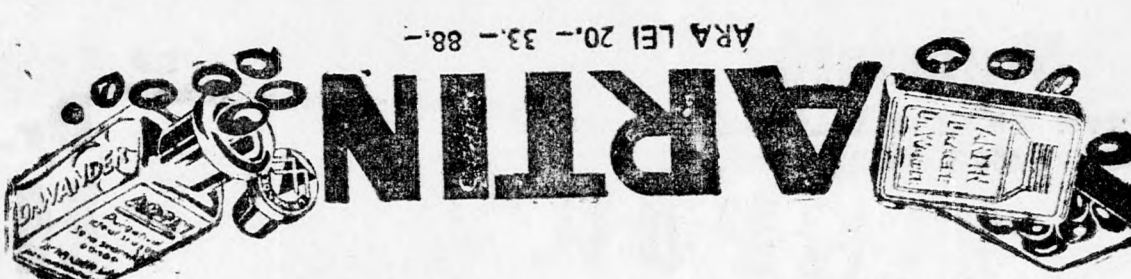
Cetatea-Alba és Ismail megyékben detektív-regénybe illő küzdelem árán mégis sikerült letenni a zsidó listát és remélik, hogy Tighinában is sikerülni fog a mai napon letenni a párt listáját.

Cernauti-Csernovie, dec. 9. Tegnap dél után Csernovicba érkezett dr. Nobel Sándor a Zsidó Párt temesvármegyei tagozatának elnöke és a párt storojinetzá, illetve radauti jelöltje. Nobel Sándor holnap este a csernovicai párttagozat nagygyűlésén tart beszédet, majd hétfőn dr. Mayer Ebner kíséretében választói kerületébe, Storojinetzba megy, kedden pedig a radauti zsidó választókat látogatja meg.

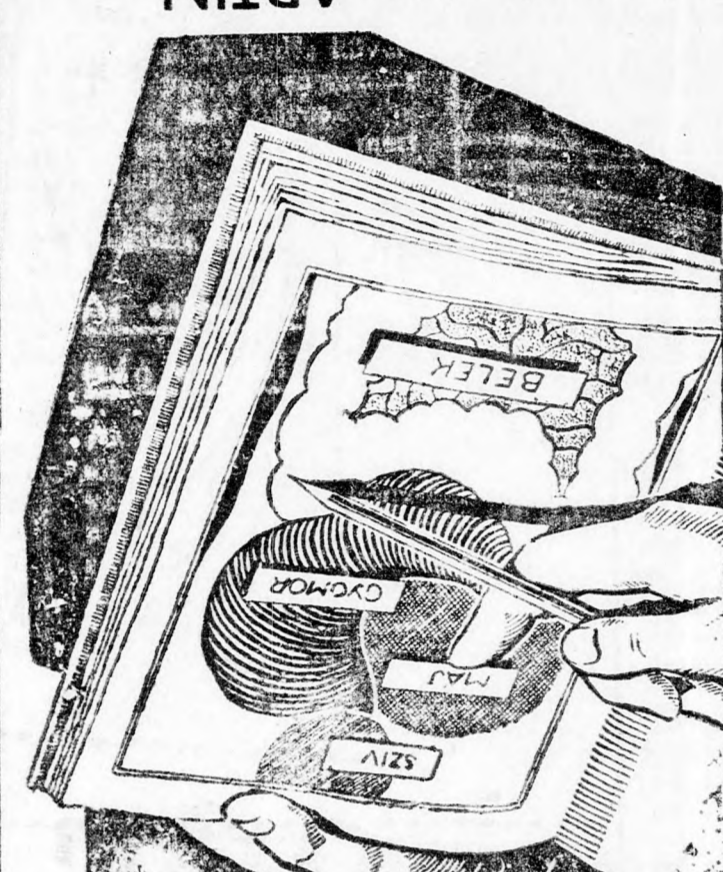
A bukovinai zsidó választók körében egyébként a leglelkesebb hangulat uralkodik és a zsidó tömegek példás egységben sorakoznak fel a Zsidó Párt zászlaja mögött.

Lapunk tegnapi számában közöltük többek között a szilágymegyei zsidó lista névsorát. Sajnálatos tévedés folytán kimaradt dr. Rosenfeld Béla neve, ki a lista második helyén szerepel, s aki elévülhetetlen érdemeket szerzett a lista letétele, a zsidó választók felvilágosítása és a választási kampány megszervezése terén. Legújabb jelentés szerint Nagyszebenben is megtörtént a zsidó lista letétele. A nagyszebeni lista élén dr. Samson Dávid áll, utána Felter Alfréd, Schick Friedmann ortodox főrabbi, Gruber Hermann és Jack Weintraub következnek.

Ezenkívül Kis- és Nagyküküllő megyékben is megtörtént a zsidó lista letétele. Nagyküküllőben a következő listát tette le a Zsidó Párt: Dr. Fenichel József (Kolozsvár), dr. Surányi József orvos (Medgyes), Spitz Rubens kereskedő és Deutsche Gyula gyáros. Kisküküllőben: Dr. Weisz Jenő (Kolozsvár), Boskovits József (Kolozsvár), Wigdorovits Izso (Kolozsvár) és Kaszner Miksa (Dicsőszentmárton).

ellen székrekedés ellen biztos szer a ARTIN a

Nem csak RENDES SZÉKLET, hanem ELEGENDŐ SZÉKLET is

tőségü. Maga Hitler is meg volt döbbenve, amikor meghallotta, hogy kétféle „nem” szavazatot adtak le. — Es a zsidókérdés? — Eppen ez az, ami ma már legjobban nyugtalanítja a németeket. Nagyon jól tudják, hogy a bojkottot kizárólag a világ zsidóságának szolidaritása idézte elő. Egyébként a zsidó középosztály helyzete rendkívül tragikus. A kisebb városokból a zsidók egyszerűen eltűntek. Mind a nagyobb városokba költöztek, ahol nagyobb biztonságban érzik magukat. Vonatunk közben Kolozsvárra érkezett. A német szívélyesen vesz bucsút tőlem: — Auf Wiedersehen! — mondja és eltűnik az étkezőkocsi ablaka mögött. (f. g.)

„Németországban ma féktelenebb marxista agitáció folyik, mint valaha”

Beszélgetés a nagyváradi-bukaresti gyorsvonaton egy kölni német vállalat főtisztviselőjével. A kisebb német városokból eltűnt a zsidó lakosság. A rohamcsapatok egyre jobban telítődnek szocialista és kommunista elemekkel

Cluj-Kolozsvár, december 9. Szőke, kékszemű, szemüveges kölni német telepszik le mellém a gyorsvonat étkezőkocsijának egyik asztalához. Már a hanghordozása elárulja, hogy valódi, hamisítatlan, fajtisza német. Udvariassan biccent a fejével, mielőtt leülne az asztalhoz. Szemeiben félszegül kérdő és kérő tekintet. Egyáltalában nincs meg benne a Wotan-kultusz által félistenné avasított germán pókkehendőség.

Mint egy nagy kölni vállalat főtisztviselője. Bukaresten át Athénbe utazik, ahol vállalatának fiókja van. Annak az ügyeit szeretné rendbehozni, ha lehetséges volna. Mert a bojkottot Görögországban is komolyan veszik s a kölni vállalat prosperitása éppen a bojkott áldozata lett.

Annak ellenére, hogy egyáltalában nem keresem a beszélgetés lehetőségét a szőke germánnal, ő addig izeg-mozog, míg alkalmat talál a beszélgetésre.

A kocsi ablaka előtt a Királyhágó gyönyörű. Svájcba illő tájai huznak el; a sziklákon már hókorona csillog, a Kőrös zugása a vonat robaját is tulharsogja.

— Milyen gyönyörű ez a táj! — mondja lelkesülten a kölni német. — Holott nem is Németországban van — jegyzem meg gunyosan. — A német legyint a kezével: — Ma sok minden nincs Németországban, ami azelőtt volt — mondja és hangján érezni lehet, hogy őszinte. Gyanakodó tekintetemet megered szá-

ján a szó: — No, igen, ma Németországban sok minden nincs a rendjén. Az állapotok csaknem tarthatatlanok, különösen gazdasági téren. A kormány nem tudja megoldani a problémákat. A nagyipar, mely exportra épült s amely azt hitte, hogy a hitlerista rezsim kirántja a csávából, a tönk szélén áll. A bojkott megfojt bennünket. Mindenkinél az az érzése, hogy ez már így nem mehet tovább. — A rohamcsapatok majd gondoskodni fognak róla, hogy tovább menjen.

A kölni német mosolyog: — A rohamcsapatok?! Ugyan kérem! A rohamcsapatok telítve vannak szocialistákkal és kommunistákkal s egyre többen férkőznek be a náci közé. Németországban ma féltelenebb marxista agitáció folyik, mint valaha. A rohamcsapatokban az elégedetlenség és a szocialista program megvalósítását követelik. A tél súlyos komplikációkkal fenyeget, a tavasz pedig egyenesen veszélyes lehetőségeket tartogat. Csőbőrből a vödörbe estünk.

— A legutóbbi választások nem ezt bizonyították — vettem közbe.

— Ez nem jelent semmit — hangoztatja meggyőződéssel német barátunk. — Abban minden német többé-kevésbé egyet ért, hogy Németország nem lehet többé kiszolgáltatottjai a nyugati imperializmusnak. Ettől függetlenül is azonban több mint kétféle német szavazott nemmel, ami a mai viszonyok között óriási jelen-

Spanyolország a nyílt és véres polgárháború küszöbére érkezett

A munkásság a zavargási területen proklamálta a Szovjetköztársaságot

Madrid, december 9. A szélsőségek újabb akciói miatt az egész országban folynak a házkutatások és a letartóztatások. Több helyen súlyos zavargásokra került sor. Madridban a karhatalom körülfárta a szindikalisták titkos gyűlését s a résztvevő 48 személyt letartóztatta. Este baloldali szélsőségek csoportjai gumibotos támadást intéztek fasiszta csoportok ellen. Több súlyos sebesülés történt. A közbelépett karhatalom megakadályozta a fasiszta lap nyomdájának szétrombolását, Barcelona három különböző pontján bombaexplóziók nagy károkat okoztak s két személyt súlyosan megsebesítettek.

Kommunisták fel akarták gyújtani az egyik autobuszgyűjtőállomást s közben lövöldözés keletkezett, amelynek során két személy életét veszítette s több mint huszan súlyosan megsebesültek. Több mint száz személy került letartóztatásba.

Puerta del Solban két fasisztát baloldali tömeg meg akart lincselni. A közbelépett katonaságnak sikerült szétverni a rendbontókat. A két ember körülfárta a súlyos külső és belső sérülésekkel. Salamancában is volt zavargás, amelynek során hét személy sebesült meg.

Huescában a csendőrök és a kommunisták között tüzharc folyt. Egy személy életét veszítette s több sebesülés történt. Saragossában tüntető felvonulás közben támadt verekezés után hat személy vettek kórházba.

Madrid, december 9. Az éjszaka folyamán a szindikalisták a kommunisták és az anarchisták puccskísérletét hiúsították meg. A baloldali szélsőségek rohamcsapatjai Madrid, Barcelona, Saragossa, Lobrono ipari negyedeiben megrohanták és birtokba vették öt középületet, gyárat és villamost, valamint autobuszremiszt.

A kormány intézkedésére katonai és rendőri karhatalmat vonlattak ki a zavargók ellen. A baloldaliak többórás tüzharcot folytattak a karhatalommal. Ennek során összesen tizenhét személy veszítette életét és több mint százan kerültek kórházba súlyos sebesüléssel.

A súlyos sebesültek között van négy tiszt és öt altiszt is. A szélsőséges munkásság a zavargási területen mindenütt kítűzte a vörös zászlókat és proklamálta a szovjetköztársaságot.

Délben a belügyminisztérium közölte, hogy a puccskísérletet meghiúsították s a hatóságok mindenütt urai a helyzetnek.

nem

enne, ha egy

tanácsa elhata

k a kompenza

aból az árakat

ogják osztani.

en elsőrendű

helyekre a jegy

elkül megad

ülözhető luxus

ebb lesz devi

sejkek, ame

általán nem fog

a behozatal

kiosztja az

között. Nem va

re a megoldás

Ujságíróklub

deklódás kísé

MCSORA:
fuvola.

MCSORA

tor:
Elsőrangú vig-
Bárony Rózsá

MCSORA

tor:
Egy mo-
története.
Sidney és

SEK

lej, vastag
apró hárde-
30 százalé-
dija előre
egy tovább-
kéive van.

zományban
lancu 3.

lasztékban

technikus
felszere-

merkednek
velő haj-
urínóval.
a. üzleti
enne.
ik. Cim a

os ládák-
son.

oz, létesí-
150 ezer
megélhe-

podegába
is hason-
keresése-

at és ru-

cea) 16.

ehende
Jäger
Sprach
ation.

külön-
gy két
l. Cim

TBEN

S

vett

R'

na

egy

24

ia

vár

és.

LIGETI SÁNDOR: A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY
53-ik közlemény

Elindulunk négyesben sétára. Éva az új barátok kedvéért tovább maradt így velem, s meg kellett ígérnünk, hogy másnap Évával együtt meglátogatjuk Walteréket, kárpótlásul a most már elmaradó promenadéi beszélgetésekért. Már beállott a sötétség, mikor ők ketten, Marianne szorosán Walter karján, elbucsztak fölünk.

Tul hangosan sóhajtottam, hogy Éva is megértse.

— Látja, ezeknek már jó — szoltam.

— Ne legyen irigy, Henry. Eljön a maga ideje is — mondta esőndesen Éva, de kissé gunyolódva tette hozzá — majd egyszer Kambában.

A sötétségtől ott a fák között bátor lettem.

— Nem Kambában, Éva, itt Európában még, Genfben...

— Nagy gyerek maga, Henry, meg kívánja a mások játékát.

— A másokét nem, a magamét csak. S nem is játéknak. Én már nem tudok játszani.

— Ugyan, Monsieur Henry Makudé — s kezét számra tapasztotta.

Nem tehettem róla ebben az állapotban, megfogtam csuklójánál s beleszóltam meleg kis tenyerébe.

Éva halkán felsóholt, de nem tiltakozott, mikor nyomban karját az én karomba fűztem, s úgy haladtunk szótlanul, míg ki nem értünk egy bántó fényvel ragyogó utra. Mikor elváltunk, akkor sem tudtam többet mondani egy szónál.

— Éva...

— Jó éjszakát, Henry — s eltűnt a kász irányában...

14.

... Nehéz komoly feljegyzéseket írnom, mikor tele a fejem és tele a szívem s mikor minden gondolatom Évával. Éjjel körül jár az idő, nagy csend van körülöttem, magasan fekvő szobám nyitott ablakából látszik a holdfényes tó messzi tükre s a csillagos ég.

Mégis leírom azokat a különös dolgokat, melyeket itt a tulajdon fogalma körül észleltem... talán egyszer Éva is az enyém lesz egészen... Milyen nehéz most írni...

Nem is tudom, van-e itt tulajdon, Európában, vagy nincs, a mi fogalmunk szerint. Az emberek dolgoznak, laknak, esznek, ruházkodnak, szórakoznak, meg van mindenük és még sincs semmijük. Így határozhatnám meg: tulajdonképpen mindent csak használ-

nak. Mert csak két dolog van: használható és elhasználható.

A műhelyek, gépek, szerszámok a közösségé. A föld és a házak is. Butor, könyvet, képet, szőnyegét haláláig használna valaki, családja, ha van s ha kívánja, tovább használhatja ezeket, ha nem, elvisznek mindent a nagy gyűjtő raktárakba, melyekből javítva, felfrissítve újra forgalomba kerülnek, más gazdához. Tisztán látom az anyag megmaradásának elvét.

Az emberélet rövid, előbbutóbb minden visszakérül a közösséghez. Nem vész el semmi. Öröklés, ahogy ezt nálunk ismerik, nincs, nem is volna értelme. Vagyont itt nem lehet gyűjteni. Nem lehet ezért, hogy az utód vagy az örökös az összegyűjtött vagyonból munka nélkül éljen. Eladni sem tud semmit, élelmiszert is csak munkaszerezeti könyvével kaphat. S mégis, mindenki gazdagabb, mint nálunk. A biztosság holnap tudata, ez rombolta le a vagyongyűjtés vágyát. Minek, mire való?

A mi vastag büntető-törvénykönyvünkől egész esomó lapot nyugodtan kitéphetünk itt. Ki lop, ki rabol, ki sík kaszt, ki kezel hűtlenül kő és magán vagyont? És mégis, mennyivel jobban vigyáznak itt mindenre, ami a közö. A foglalkozásbeli társak szigorúan ellenőrzik az anyagok, gépek, szerszámok használatát a munka minőségét. Kontárt nem tűrnek. Ezért ügyelnek az alapos kiképzésre.

S ez a logikus, szigorú, s mégis szabad rend jó melegágya az irodalomnak s művészetnek és mindenekfölött a tudományos életnek. Nagy segítő tényező ebben az idő, a munka után szabad, korlátlan rendelkezésre álló idő, s az a gondtalan, független élet, melyben az embereknek itt részük van.

Az elismert, vagy ahogy nálunk mondják, a „beérkezett” tudósok, írók, festők, szobrászok, zenészek, képeket alkotnak, melyek hasonlók a munkaszervezetekhez, de azoknál magasabban állanak. Ezek be a céhekbe nem elég a szakiskolák igazolása, mint a többi foglalkozásoknál. Írókat nem „képeznek ki” semmiféle tanfolyamon. Ezek a céhek csak egy belépőjegyet ismernek: a kész, megalkotott művet s ennek a sikerét. Nem is lehetne ez másképp. Ebben a szabad, vig, sokat élő, sokat olvasó világban hemzsegek a diletánsok. A vasmunkás, ha szerelmes, épp úgy írhat ideáljához szonettet, mint a fodrász, aki üres idejében harmónikájával komponál zenét. A szépirodalmi lapok szerkesztőségét épp úgy elársztják novellákkal, akárcsak nálunk, Kambában. Ebben a tekintetben érvényes az „örök emberi”. A tárlatokra, a jury elé mindenki küldhet tájképet erdővel, vagy aktot selyemkendővel, a visszautasítottak tárlatán is részt vehet akárki, aki nem fél az ugyancsak szigorú, kemény kritikától. De pénzt nem lát senki, se versért, se novelláért, se képért, se szoborért, se zongoráért. A siker ott kezdődik, ha a verset, novellát közlik, ha a képet, szobrot kiválasztják a közönség részére, hogy valamelyik múzeumban elhelyezzék, ha a triót nyilvánosan előadatják. Azután folytatódnia kell a sikernek, míg a szerzőt, alkotót elismerik: amikor előjegyzők jelentkeznek kötetére, amikor rajza sokszorosítva illusztrálja a képes folyóiratokat, vagy díszíti a magánosok lakásainak falát, vagy ha előadását ismételtelen és ismételtelen kéri. A sikert a mi gazdasági nyelvünkön a kereslet foká jelenti, mellyel a szerző vagy alkotó művész felé fordulnak, s ilyenkor elérkezettnek láthatja az időt, hogy kérje a céhbe való felvételét. Ez már nagy dolog, bejutni a kiválasztottak közé. Mert az emberi kultúra eszesét jelentő foglalkozásoknál, a céhbelieknek nincs sem munkakényszer, sem munkaidő. Ezeket a kiválasztottakat a közösség tartja el, mert mindegyik mögött van már valami, amivel a sikert, az eredményt kiérdemelte, s ami kezesség arra nézve, hogy jövőendő idejét nem használja semmire, hanem az alkotók kutatók gárdájában tovább dolgozik a közösség javára. Ezekbe a céhekbe csak

MINDEN
VEVŐ
KAP

50.000

MINDEN
VEVŐ
KAP

KARÁCSONYI AJÁNDÉK
SZÉTOZTÁSA
MEGKEZDÖDÖTT

EZEK AZ
AJÁNDÉKOK

FISCHER PORCELAN
CLUJ-CALEA REG. FERDINAND 6

azok kerülhetnek, akik valami nagyot alkotottak. A dilettánsoknak is szabad az alkotás, de csak ha négy munkaórájuk alatt kenyéradó főfoglalkozásukat elvégezték. Félreismeret zsenik azért itt nem busulhatnak. Nincs irigység, mely anyagi érdekből elgáncsolja a sikert, s van erős közvélemény, mely el is söpörheti a hivatalos véleményeket. A copfok nem nőhetnek sem a földig, sem az égig. A félreismeret zseni az első kudarcok után forgathatja tovább a kalapácsot négy órán keresztül, aztán összeülhet intim tete-a-tete-re akár melyik műzsával, míg csak valami erős, egészséges műalkotás-gyermek megszületik e nem tiltott viszonyból. A műzsák szabad szerelemben élhetnek akárkivel, nem is kell ehhez hivatalos eljegyzés.

Nem úgy az embereknel. Itt már vallással szabályozottabb a szerelem nagy kérdése. Azt még elmézik, ha a műzsákkal való szeretkezésből kores vagy szörny-szültő jön a világra. Mulatnak rajta, vagy tudomásul sem veszik, de mindenképpen napirendre térnek fölötte. Férfi és nő viszonyával szemben azonban van valamelyes társadalmi követelés. Az erkölcsek itt abban az irányban váltakoztak, hogy a társadalom mindig jobban és jobban a maga feladatának ismeri el a fajfenntartás érdekeit biztosító új generációkról való intézményes gondoskodást. A tudás gyarapodásával, a belátásra nevelés érvényre jutásával a nemi élet tisztá, természetes, egészséges lett, s erre

egy a nevelésnél, mint a házasságok létrejötténél kellő gondot fordítanak. Nincs ugyan előzetes kötelező orvosi vizsgálat, bár sokan alávetik ennek magukat, de nem is lehet azt kívánni, hogy akár melyik gyönyörű szerelmi kettős úgy szakadjon félbe: drágám, menjünk előbb az orvoshoz.

Kötelező ellenben az orvosi vizsgálat minden nőre, aki anyának érzi magát, nincsenek-e olyan körülmények, melyek az anyaság megszakítását kívánják. S a legszigorubb büntetéssel sújtják azt, aki beteg s nem kezelteti magát, vagy aki betegségével mást megfertőz. Használó súlyos bűn az erőszak. Az új emberiség ijai és leányai önként adják egymásnak magukat, minden rábeszélés, kényszer, szülői parancs nélkül, minden ellenkező befolyásolás, ha kiderül, szigorú büntetést von maga után. A normális nemi életnek azok a nagy akadályai, melyek nálunk Kambában még mindig tönkreteszik egész generációk egészségét, idejét, itt ismeretlenek, főleg a nevelési és a gazdasági viszonyok következtében, s épp úgy ismeretlen az érdeklázasság is.

(Folytatjuk)

Madách: Ember tragédiája. Propaganda kiadás Zichy Mihály képeivel. 90 lej egészségvesztésben. Kapható az Új Kelet könyvostályában az összeg és portó költség előzetes beklüldésével vagy utánvétellel.

butorait

vélünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Készpénzért nagyon olcsón és hiteltel is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Áru Műves, Bucuresti, Brasov.

**Kérjen
örölt sőt és kristály cukrot**

csakis olyan papírszakokban, mint a cementzsákok. A papírszakok erősek, tiszták, áthatlanok és olcsóbbak, továbbá megóvják a tartalmukat a nedvességtől és sok más előnnyel is bírnak.

KÖVETELJEN TEHÁT CSAKIS PAPIRSZAK CSOMAGOLÁST!

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Az anyák szava...

Az alábbi cikket a „Divré Poaloth” (Munkásnők Szavai) című gyűjteményből vettük. A könyv leírásából a palesztinai építőmunka és a dolgozó anya élete bontakozik ki a maga eleven valóságában. Ez a cikk is érdekes bepillantást ad az erעי életben

... A gyógyszerárba mentünk, hogy megmérjük gyermekeinket, mert éppen „Jom Hadin” (az ítélet napja) volt, mint ahogy mondani szoktuk. Vártuk, hogy sorra kerüljünk és mialatt vártunk eldúráltunk a mi szakmai és nevelésügyi problémáinkról. Egyszerre kijön egy anya, ragyogó, sugárzó arccal. Alighogy kilépett, feléje kiáltottunk:

— Na, mennyi?

— Kétszáz grammot vett magára egy hét alatt! — hangzott a büszke válasz. Két másodperc sem telt bele és egy másik anya jött ki gyermekeivel, négy hónapos kisleányával. Szomorúság ilt szemében és nyomban megéreztek fájdalmat. Nem szóltunk hozzá. De ő magától kezdte:

— Ez már a harmadik hét, hogy a gyermek egy dekát sem vett magára. Talán én, magam vagyok hibás érte. Nem lett volna szabad bemennem az ültetvény-iskolába és többet kellett volna sétálnom vele. Talán nem iszom elegendő tejet és nem tudok megfelelő táplálékot adni a gyerekeknek...

Igy beszélt. És az önkritika egyre súlyosabb lett. Vigasztaltuk:

— Nem szabad mindig magunkban keresniük az okokat. Vannak pihenő idők minden gyermek fejlődésében, különösen nálunk és különösen nyáron. A közösségi nevelésben is előfordul az ilyesmi, sőt betegségek is. „Cár gidul banim” kellett-e mindig nagyobb a félelem, hiányzik a türelem.

De alig hogy elment a testvérünk gyermekével, újabb lendülettel indult meg a beszélgetés.

— Na és ha a gyermek már benn van egy gyermekertben? Természetes, hogy csökken a félelem, helyébe lép azonban az elkényesztetés. Az anya a gyermek akaratahoz igazodik, csak azért, hogy ne bosszantsa és hogy takarékoskodjon az idővel. Az utánaengedés nem megfelelő dolgokhoz való hozzájárulást követel az anya legjobb belátása ellenére és megint csak őt terheli a felelősség. És később, amikor jön az iskola ideje, újra felgyülemleken a szívfájdalmak: fog-e haladni, szorgalmas lesz-e, le fog-e vizsgálni, nem-e lesz rosszabb, mint mi magunk voltunk? És megint a kétség: adjuk-e a gyermeket a munkába, ha ő ezt maga kéri vagy segítsük elő, hogy kerje a munkában való részvételt? Vagy egyenesen mi kívánjuk-e ezt meg tőle, hogy áthassa a munka egészsége és a munka jöttvére érzete? És újra: tegyünk-e különbséget leány- és fiúgyermek között? Küzdjük-e le a lányok tagadó álláspontját a kizárólagos házimunkával szemben? És általában: elegendő a mi egyéni tudásunk és erőnk egy gyermek helyes felneveléséhez? A legnagyobb figyelemmel kell lennünk a köz-kötelességekre és parancsokra. Hogy lássák a gyermekek és aszerint cselekedjenek. Mégis nehéz, nagyon nehéz, napközben elhagyni a házat, gyermeket, hogy teljesítsük a közös kötelességeket. Ez alatt azonban örömmel tölt el mindannyiunkat az a hit, hogy jobb napok jönnek, hogy a mi gyermekeink nem játéka születtek, hanem az örömből fakadó munkára, sejtésre, építésre egy szép és jobb jövő számárá... (Kfar Jecheszkel, Chassjah.)

A kolozsvári Wizo kedd délután Salamón Jakabné lakásán tartott rendkívül sikerült teát, melyen nagy számban vettek részt a Wizo-hölgyek. Weinberger Nándorné tartott előadást a Wizo-mozgalom aktuális kérdéseiről és feladatiról. A legközelebbi teát Léb Miksáné adja.

Nahum Szokolov, a Cionista Világszervezet elnöke a lengyelországi WIZO konferenciáján

Varsó, december 9. A napokban ült össze a lengyelországi WIZO évi konferenciája 40 városot képviselő 57 delegátus részvételével. A konferenciát dr. Salomea Levite nyitotta meg nagyszabású beszéddel, majd az üdvözlések után S. Movszovics tartotta meg jelentését a Föderáció évi tevékenységéről, melyből kiderül, hogy a lengyelországi WIZO-nak 46 csoportja van. Kongresszusi Lengyelországban 16 Young-WIZO-csoport működik igen eredményesen. A különböző helységeken tíz gyermekotthont és hachsarah-telepet tart fenn a lengyelországi WIZO.

A konferencián megjelent dr. Nahum Szokolov a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke, aki ezidőszent Varsóban tartózkodik. Szokolovot hosszan tartó meleg ünnepségekben részesítették a delegátusok. A Cionista Világszervezet elnöke nagyszabású exozót tartott, melyben rámutatott a cionista exekutív és az angol kormány között immár tízenöt esztendeje fennálló harcra a palesztinai közigazgatás, a zsidó bevándorlás stb. kérdésében. Felfogás dolga, hogy egy országot „jollakotnak”, „megteltnek” tekintene-e vagy sem.

— A fejlődés — mondotta Szokolov — azt mutatja hogy a liberális cionista felfogás a helyes. Nekünk még ma sem szándékunk az angol kormányt megüzeni a háborút. Nem tudunk két fronton harcolni: az arabokkal és a kormánnyal. Barátainkat keressük, akár hol is vannak: a kormányban, a parlamentekben vagy a Népszövetségben. Masaryk cseh-szlávok köztársasági elnök személyében, akit nem régen meglátogattam, meleg barátra találunk. Itt, Lengyelországban is vannak barátaink. Az egész világ zsidósága fel kell, hogy emelje tiltakozó hangját a jogtalan bevándorlási korlátozások ellen, ebből azonban nem szabad pártjátékot csinálni.

— A WIZO a cionizmus szép virága, melynek ápolása és gondozása a mi ügyünk is. Minden új hajítás, minden új szín ezen a szép virágon örömmel tölt el mindannyiunkat, kik a zsidó nép és a cionizmus szolgálatában állunk. Vajha a lengyelországi Wizo is mielőbb elérné azt a szép számot, mellyel az amerikai „Hadassah” rendelkezik.

Szokolov nagy óvációval fogadott szótata után dr. J. Gottlieb tartott rendkívül érdekes referátumot a genfi zsidó világgkongresszusról és a londoni segélykongresszusról. A beszámoló után kezdetét vette az általános vita, melynek során főleg a hachsarah és alijah kérdéseit vitatták meg. A hachsarah-vitánál a Young WIZO tagjainak fokozottabb és szélesebb körű kiképzésének lehetőségei és tervei merültek fel, ezenkívül a WIZO-tagok fokozottabb alijahjának kívánsága jutott kifejezésre a legelső felszólalásban.

Dr. Salomea Levite, a konferencia elnöknője gyújtó felhívást intézett a delegátusokhoz a német áruk bojkottálására. A felhívás szigorú parancs formájában hangzott el, ugyanakkor pedig munkára hívta fel a Wizo tagjait a német-zsidó nyomor enyhítésének és a menekültek segélyezésének szolgálatában.

A konferencia ma fejezi be tárgyalásait.

— A WIZO a cionizmus szép virága, melynek ápolása és gondozása a mi ügyünk is. Minden új hajítás, minden új szín ezen a szép virágon örömmel tölt el mindannyiunkat, kik a zsidó nép és a cionizmus szolgálatában állunk. Vajha a lengyelországi Wizo is mielőbb elérné azt a szép számot, mellyel az amerikai „Hadassah” rendelkezik.

Szokolov nagy óvációval fogadott szótata után dr. J. Gottlieb tartott rendkívül érdekes referátumot a genfi zsidó világgkongresszusról és a londoni segélykongresszusról. A beszámoló után kezdetét vette az általános vita, melynek során főleg a hachsarah és alijah kérdéseit vitatták meg. A hachsarah-vitánál a Young WIZO tagjainak fokozottabb és szélesebb körű kiképzésének lehetőségei és tervei merültek fel, ezenkívül a WIZO-tagok fokozottabb alijahjának kívánsága jutott kifejezésre a legelső felszólalásban.

Dr. Salomea Levite, a konferencia elnöknője gyújtó felhívást intézett a delegátusokhoz a német áruk bojkottálására. A felhívás szigorú parancs formájában hangzott el, ugyanakkor pedig munkára hívta fel a Wizo tagjait a német-zsidó nyomor enyhítésének és a menekültek segélyezésének szolgálatában.

A konferencia ma fejezi be tárgyalásait.

— A WIZO a cionizmus szép virága, melynek ápolása és gondozása a mi ügyünk is. Minden új hajítás, minden új szín ezen a szép virágon örömmel tölt el mindannyiunkat, kik a zsidó nép és a cionizmus szolgálatában állunk. Vajha a lengyelországi Wizo is mielőbb elérné azt a szép számot, mellyel az amerikai „Hadassah” rendelkezik.

Szokolov nagy óvációval fogadott szótata után dr. J. Gottlieb tartott rendkívül érdekes referátumot a genfi zsidó világgkongresszusról és a londoni segélykongresszusról. A beszámoló után kezdetét vette az általános vita, melynek során főleg a hachsarah és alijah kérdéseit vitatták meg. A hachsarah-vitánál a Young WIZO tagjainak fokozottabb és szélesebb körű kiképzésének lehetőségei és tervei merültek fel, ezenkívül a WIZO-tagok fokozottabb alijahjának kívánsága jutott kifejezésre a legelső felszólalásban.

Dr. Salomea Levite, a konferencia elnöknője gyújtó felhívást intézett a delegátusokhoz a német áruk bojkottálására. A felhívás szigorú parancs formájában hangzott el, ugyanakkor pedig munkára hívta fel a Wizo tagjait a német-zsidó nyomor enyhítésének és a menekültek segélyezésének szolgálatában.

A konferencia ma fejezi be tárgyalásait.

— A WIZO a cionizmus szép virága, melynek ápolása és gondozása a mi ügyünk is. Minden új hajítás, minden új szín ezen a szép virágon örömmel tölt el mindannyiunkat, kik a zsidó nép és a cionizmus szolgálatában állunk. Vajha a lengyelországi Wizo is mielőbb elérné azt a szép számot, mellyel az amerikai „Hadassah” rendelkezik.

Szokolov nagy óvációval fogadott szótata után dr. J. Gottlieb tartott rendkívül érdekes referátumot a genfi zsidó világgkongresszusról és a londoni segélykongresszusról. A beszámoló után kezdetét vette az általános vita, melynek során főleg a hachsarah és alijah kérdéseit vitatták meg. A hachsarah-vitánál a Young WIZO tagjainak fokozottabb és szélesebb körű kiképzésének lehetőségei és tervei merültek fel, ezenkívül a WIZO-tagok fokozottabb alijahjának kívánsága jutott kifejezésre a legelső felszólalásban.

Dr. Salomea Levite, a konferencia elnöknője gyújtó felhívást intézett a delegátusokhoz a német áruk bojkottálására. A felhívás szigorú parancs formájában hangzott el, ugyanakkor pedig munkára hívta fel a Wizo tagjait a német-zsidó nyomor enyhítésének és a menekültek segélyezésének szolgálatában.

A konferencia ma fejezi be tárgyalásait.

A szatmári WIZO zászlóbontása

Szatmár zsidó társadalmának nagy ünnepe volt az elmúlt hetekben. Az erdélyi WIZO központi vezetői jöttek el hozzánk: dr. Róth Dezsőné (Temesvár) és Weinberger Nándorné (Kolozsvár) személyében, hogy felébresszék szunnyadó zsidó lelkiismeretünket és megnyerjenek bennünket a palesztinai építő munkának, ami nekik teljes mértékben sikerült is. Ez a siker nem csak annak a jele, hogy a német események által oly fájdalmasan felszántott lelkek igen alkalmas talajnak bizonyultak a zsidó munka, az új zsidó otthon fejlesztését célzó cionista eszmék befogadására, hanem annak is, hogy a WIZO eszméjét olyan uttorok ismertették és szerették meg velünk, akik lelkes és magával ragadó beszédekkel kívül egyéniségük ható erejével is nagyban hozzájárultak a sikerhez. Mert sikernek kell elszámolnunk magat az uttor, hogy Szatmáron, hol a cionizmusnak eddig ugyiszlóvan csak néhány család és az ifjuság egy csoportja volt a híve, a WIZO megalakult a hölgyek dr. Rothné és Weinbergerné példáján felbuzdulva olyan lelkesedéssel fogtak a munkához, amely bizonyára szép erkölcsi és anyagi eredményekkel fogja gazdagítani a WIZO-t, melynek így egy lelkes tábor nyert meg erdélyi vezetőinek rátermettsége.

Köszönjük nekik, hogy eljöttek és új célokat tűztek elénk!

Igyekezni fogunk méltó munkatársai lenni!

A WIZO-napok Szatmáron a következőképpen folytak le:

Nagyszámu hallgatóság gyűlt össze a Kereskedelmi Csarnokban az előadás céljaira felajánlott helyiségében. Osztatlan figyelemmel hallgatták és lelkesedéssel ünnepelték az előadó dr. Rothné és Weinbergernét. Mindketten magukkal ra-

gadták a hallgatóságot, rávilágítván a Palesztina-munka fontosságára és szükségességére.

Dr. Rothné színes előadásban számolt be a prágai konferenciáról, melynek nem zeteközi együttesében, mint Erdélyi delegáltja vett részt a WIZO kolozsvári ügyvezetőjével Weinbergernével együtt.

Megrázó szavakban érzékeltették, hogy mennyire aktuális és fontos ma a zsidó tömörülés, összetartás és kulturális ismerete és fejlesztése, s milyen más lenne üldözött népünk helyzete és öntudata, ha egy közjogilag biztosított, erős Palesztina otthonát érezné maga mögött. Ennek megteremtéséhez a WIZO már eddig is sokban járult hozzá, erősítsük tehát mi is a WIZO-t és azon keresztül a zsidó nép nemzetit otthonát.

A kiváló előadókat a közönség lelkesen ünnepelte, azok hatása a. att az ifj. Reiter Mórné által másnap adott teán a hölgyek elhatározták a WIZO megalakítását, amit a Kereskedelmi Csarnokban megtartott alakuló közgyűlésen ki is mondtak határozatilag. Itt egy munkaprogramot dolgoztak ki, melynek elvégzésére megalakították a különböző bizottságokat s megválasztották a tisztikart.

A szatmári hölgyek lelkesedésére jellemző, hogy egy csoportjuk Dr. Rothné és Weinbergernét elkísérte máramaroszigeti és nagykarolyi propaganda utjukra is.

Az alakuló közgyűlés diszelnőknőül Klein Vilmosné választotta meg, nemes kegyelettel adózván így elhunyt férje emlékének ki az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség társelnöke és a cionizmus egyik előharcosa volt. Évtizedekkel ezelőtt támogatván már anyagilag és erkölcsi-ler az eszmét, amikor az még éppen nálanta volt csak, s hogy izmos fáva fejlődött abban neki is nagy része volt. Őt tekinthetjük a cionizmus első apostolának városunkban. Birtokán chalu tele-

peket létesített, ezzel is szolgálván az eszmét és a célt.

A munkabizottságok elnöke közkivá-natra dr. Fischer Samuné lett, kinek családjában a cionizmus szintén régi tradíció s így személye garancia arra nézve, hogy a WIZO Szatmáron eredményes munkát fog végezni. Ebben segítségére lesznek a titkárok: dr. Schwartz Lajosné és dr. Rosenfeld Andorné. A propaganda bizottság tagjai: Sugár Fülöpné, Heimovits Mórné, dr. Fischer Miklósné és Jónás Jenőné. A kulturbizottság tagjai: Kertész Ferencné, dr. Jordán Viktorné, Gerő Sándorné, Guth Lajosné, dr. Guttmann Béláné, dr. Roóz Gusztávné, Péntárosok: ifj. Reiter Mórné, Reiter Viktor-né. A vigalmi bizottság tagjai: dr. Pál Béláné, esengeri Mayer Mihályné, Hegedüs Zoltánné, dr. Borgida Józsefné, Vágó Imréné, dr. Fekete Samuné. A Keren Kayemeth és Keren Hayesod bizottság tagjai: dr. Schwartz Lajosné, dr. Rosenfeld Andorné, Klein Mózesné és Farkas Lipótné. Jegyző: Steiner Józsefné. Saj-tóreferens: Hegedüs Zoltánné.

A választmány tagjai: Markovits Ignác, Guth Sándorné, Gerő Sándorné, Vágó Imréné, Vámos Áronné, Wohl Miklósné, dr. Kaufmann Jenőné, Kaufmann Józsefné, Dr. Weisz Elek, Markovits Elek, Gál Jenőné, Gáspár Edéné, dr. Görög Miksáné, dr. Rosenbaum Emilné, dr. Stern Mórné, Kaufmann Kálmánné, Weisz Albertné, dr. Katz Izsóné, Haupt Jenőné, Markovits Andorné, dr. Jeremiás Jenőné, Wertheimer Sándorné, Asch Dóra, Adler Jenőné, Rosenfeld Józsefné, Schwartz Ernőné.

Elhatározta a közgyűlés hólapda teák rendezését és pedig oly sikerrel, hogy a lelkes hölgyek tömeges jelentkezése folytán azoknak hetenként egyszeri megtartása már egészen márciusig biztosítva van. Ezek a teák már meg is kezdődtek s az anyagi eredményen kívül azt a célt is szolgálják, hogy egy-egy hölgy valamilyen kulturális tárgyú előadás, felolvasás által ismerteti és terjeszti a zsidó kultúránkat.

A fentiek alapján minden reményünk meg van arra, hogy a Wizo szatmári tagozata mindent el fog követni vállalt munkájának és feladatának magaslatán állva, az erkölcsi és anyagi siker s ezen keresztül a WIZO eszméinek terjesztése és azok megvalósítása érdekében.

Heged Zoltánné.

WIZO-HIREK

A szigeti Wizo a jövő vasárnap nagyszabású chanuka-estét rendez a Kereskedelmi Csarnok termeiben, mely iránt máris élénk érdeklődés nyilvánult meg. A szigeti Young-Wizo az elmúlt vasárnap tartotta meg második kulturáldélutánját dr. Perl Gizella megnyitóját után Kallos Jolán tartott magas színvonalú előadást. Max Nordauról. Az előadáshoz Stren Lea szólott hozzá igen nyilvános, majd dr. Fried Ábrahám tartott rendkívül tanulságos előadást a cionista mozgalomról. Végül Rubinstein René Bialik költséztéről értekezett mindvégig lebilineselő pompás előadásban.

A dési Wizo december 6-án tartotta meg reorganizáló közgyűlését, melyen Weinberger Nándorné, a kolozsvári Wizo ügyvezetője is résztvett. A gyűlést dr. Weinberger Manoné nyitotta meg, majd Weinberger Nándorné tartott nagyhatalú beszédet. Ezután a vezetőseget választották meg, mely a következőképpen alakult meg: Elnök: dr. Weinberger Manoné, társelnökök: dr. Ágai Andorné és dr. Bäär Emanuelné, alelnökök: Sternberger Sarolta, Grossmann Miksáné, Barna Kálmánné, titkár: Dux Duca, pénztárnok: Noé Nándorné, ellenőrök: Eldinger Ferencné. Este nagyszerű est volt a zsidó társastör helyiségében, melynek keretében Weinberger Nándorné tartott beszámoló a prágai Wizo-konferenciáról, míg Kasztner Rezső a cionista mozgalom vezéreiről adott megkapó portré-sorozatot.

A ZSIDÓ ASSZONYT kiadja az erdélyi WIZO temesvári központja Pinta Asanesti 4

HI

— A Bné Jiszra... A napokban tartott gyűlést a Bné Jiszra... szövetség. A közérdeklődés jegyében bor nyitotta meg a... vében, majd a... megvitatása és... után az új vez... került a sor. A... dr. Pistiner Abi... a Bné Jiszraél... dag a következő... elnökök: Fodor... mos, főtítkár: S... Rosman Abel, s... nok: Fischer A... reszteszi Ferenc... diákkonthon-refe... nagy Mendelsoh... székfoglaló besz... ség feladatait, s... ség, Kasztner R... ádinand alelnök... kenységét, majd... Bné Jiszraél me... tők érdemeire, s... ség éltetésével... ért véget.

December 16

1 m. flanell ru... 1 m. mosott vá... Cluj, Reg

— Bartók-Wa... Magyar Színház... óta nem látogat... nagyobb zenei z... lesz tehát a... ember részére a... esti hangverseny... la művészetében... péntek esti mag... ményt stílusosa... együtt szereplő... gróiművész fel... Adakozunk a... háznak.

— A Lindber... braziljaj Natal... Timeshez érkez... berg hűzaspár... hagyta a braz... folytatja utját... Miami felé, s... szállással fog...

— Idegeség... szédülés, hágy... érzések esetein... József” keserít... az emésztőszer... részét megszünt... és szellemnek... vosi szaktekin... a Ferenc Józse... megbízhatóan... hat.

— Fasiszta... ségi főmegbír... Matsouka volt... megbízott ki... letette parlam... közölte az ut... rába a'l. akik... lett folytatnak

— Tragédia... Alból jelen... ember és 12... Dnyeszteren... folyón, meg... tuk a jég s a... sikerült kime... ságtól és meg... beszamenni a... jára megpíhe... lálták az ar...

HIREK

A Bné Jiszráél tisztújító közgyűlése.
A napokban tartotta meg tisztújító közgyűlését a Bné Jiszráél cionista ifjúsági szövetség. A közgyűlést, mely élénk érdeklődés jegyében zajlott le, Danzig Tibor nyitotta meg az igazoló bizottság nevében, majd a Bné Jiszráél feladatainak megvitatása és a felmentvény megadása után az új vezetőség megválasztására került a sor. A közgyűlés egyhangúlag dr. Pistiner Abrahámot választotta meg a Bné Jiszráél elnökévé, a vezetőség pedig a következőképpen alakult meg: Alnökök: Fodor Sándor és Schwarz Vilmos, főtitkár: Sonnenklar Márton, titkár: Rosman Ábel, sajtóreferens és könyvtárnok: Fischer Árpád, pénztárnok: Keresztesi Ferenc, ellenőr: Weisz Ferenc, díjazott-referens: Danzig Tibor, ház-nagy Mendelsóhn D. Pincu. Dr. Pistiner széfgyaló beszédében változó a szövetség feladatait, méltatta a lelő vezető-eg, Kaszner Rezső elnök, Klepner Ferdinánd alelnök és munkatársaiknak tevékenységét, majd vizapillantást vetett a Bné Jiszráél megalakulására és az alap-eg érdemeire. A közgyűlés az új vezetőség elítélésével, a Hatikvah hangjaival ért véget.

December 16. Kórházi szombat.

1 m. flanel ruhára	Lej 21
1 m. mosott vászon	Lej 13

STEA-nál
Cluj, Regele Ferdinand 9.

Bartók-Waldbauer hangverseny a Magyar Színházban december 15-én. Évek óta nem látogatta meg Kolozsvárt a legnagyobb zenei zené: Bartók Béla. Ünnepezték tehát minden zenét szerető ember részére a Magyar Színház péntek esti hangversenye, amelyen Bartók Béla művészetében gyönyörködhetünk. A péntek esti magas színvonalu zenei eseményt stílusosan egészíti ki a Bartókkal együtt szereplő Waldbauer, a kitünő hegedűművész fellépése.

Adakozunk a Tóra előtt a zsidó kórháznak.
A Lindbergh házaspár elhagyta a braziljai Nakt, Londonból jelentik: A Timeshez érkezett távirat szerint a Lindbergh házaspár kétnapos pihenő után elhagyta a braziliai Naktal légi uton folytatja útját északi irányban a floridai Miami felé, amelyet több közbenső le szállással fognak elérni.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadság, levertség, félelem-érzések eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz kitünő házi szer, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József viz öreg embereknel is megbízhatóan és minden fájdalom nélkül hat.

Fosigya lett Japán volt nénszövet, ségi főmegbíróttja. Tokióból jelentik: Matsouka volt japán nénszövetségi fő, megbízott kilépett a sevljukai pártból s lefette parlament mandátumát. Matsouka közölte az újságírókkal, hogy azok táborába áll, akik a pártok megszűnése mellett folytatnak harcot.

Várit és szopit
Sermadrée
Juder és Crém

Tragédia a Dnyeszter jegrén. Cetatea Albából jelentik: Egy Palenko nevű ember és 12 éves fia át akartak menni a Dnyeszterre. Alig indultak el a befagyott folyón, még a román parton betörtött alattuk a jég s a fű-fű belefűlladt. A fiúnak sikerült kimenekülnie, de a nagy fáradtságtól és megrázkódtatástól képtelen volt visszamenni a faluba, leült a folyó partjára megpihenni. Másnap megfagyva találták az arra járók.

Anglia december 15-én szimbolikus fizetést teljesít Amerikának. Londonból jelentik: Anglia december 15-én szimbolikus fizetést fog teljesíteni az amerikai államkincstárnak. Fizetési esedékessége 75 millió aranydollár lenne s ehelyett fizetni fog 7.5 millió papírdollárt.

Ma délután a Haggibbor teadélutánja a Palac-kavéházban. Zene: Salgó.

Szántó György — Stradivari a jeles író legújabb műve, a hangok világának regénye, emberek és nemzedékek sorsát belefűzve. A hatalmas mű közel 600 oldalon egész vászonkötésben 144 lej Lepadgenál Kolozsvár. Kérjen karácsonyi jegy zékét.

Litvinom Varsóba érkezett. Varsóból jelentik: Litvinom orosz külügyi népbiztos a lengyel fővárosba érkezett.

Eljegyzés. Spéter Sári és Neumann Zoltán (Cluj) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Két hónapi fogházra ítélték a rópcédula terjesztéssel vádolt két főiskolai hallgatót. A kolozsvári törvényszék Jepure tanácsa ma tárgyalta a kommunista rópcédula terjesztéssel vádolt Fogel Jenő és Klein Miksa kereskedelmi akadémiai hallgatók perét. A két főiskolai hallgató padjában egy évvel ezelőtt megtalálták a Student Revolutionar című röpirat egy számát. Annakidején nagy feltűnést keltett az ügy, mert a két fiatalembert kizárták az ország összes főiskolájáról. A mai tárgyaláson Fogel azzal védekezett, hogy ő egy iskolai segédkönyvet adott kölcsön Kleinnak és mikor visszakapta akkor benne volt a rópcédula. Sirástól elfojtott hangon védekezik, hogy ő soha nem volt kommunista és nem foglalkozott rópcédula terjesztésével. Klein azt vallotta, hogy nem tudja, hogyan került padjába a rópcédula. Soha nem vallott kommunista elvet és nem is volt kezében a padjában megtalált röpirat. A bíróság kihirdeti az ítéletet, mely szerint két-két hónapi fogházra és ezer-ezer lej büntetés fizetésére ítélte a két vádlottat. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlottak fellebbeztek táblához.

Royal Mozgó
Ma, vasárnap utoljára:
„Borzalmak háza”
Fősz.: Borjs Karloff. Vasárnap d. e. 11 órakor mainé: Quick, Fősz.: Lilian Harvey. Következő műsor: Leányok az intézetben.

Gyászistentisztelet. A Ferdinand király uti nagytemplomban vasárnap, f. hó 10-én délután 4 órakor gyászistentisztelet lesz néhai dr. Eisler Mátyás főrabbi emlékére, melyre az elhunyt híveit és tiszteleit ezuton is meghívja az Elnökség. A templom fűtve.

A „Dor-Chadas” cionista egyesületben folyó hó 13-án fél 9 órai kezdettel a neológ iskola nagytermében Jámbar Ferenc „Az arab probléma Palesztinában” címmel előadást tart. Vendégeket a vezetőség szívesen lát.

Eljegyzés. Grosz Chaim és Markovits Juci Cehul-Silvaniei jegyesek.

Budapestben emelkedtek a burgonyaárak. Budapestről jelentik: A fagy és havazás következtében a burgonyaárak körülbelül 20 százalékkal emelkedtek.

Meghalt egy nagy olasz ipari konszern vezetője. Rómából jelentik: Milánóban meghalt Cispadacini acélgyáros, egy nagy ipari konszern vezetője.

Ne feledkezzünk meg a szegény zsidó betegekről.

Thomas Mann: Jakob. A bibliai ősatya, az őstementumnak e rejtélyes és bonyolult alakja áll Thomas Mann új remekművének középpontjában. A tavasz üzentember, aki tál lencsért vásárolja meg az elsőszülöttség jogát s furfangos esellel csalja ki atyja áldását, a tisztelet reméltó patriarkha, aki tizenkét fiúnak ad életet s legendás gazdaságra tesz szert, az álomlátó költő, az égi lajtorja álmanak álmodója egyesül ebben a csodálatos figurában. Thomas Mann azonban nemcsak Jakob alakját és életének és magasatos eseményekben gazdag történetét tárja élénk páratlan írói erővel. Körülötte egy egész világot varázsol fel. Ma és tegnap, itt és ott, én és te: könnyebben cserélődnek fel ebben a bizonytalan atmoszférában mint a mienkben — s Thomas Mann varázslatos írói nagysága éppen az, hogy a tegnapot mává a távoit közelé s az elmúlt életet a mi életünkkel tudja tenni. Igazi remekmű ez a regény. Nagy tanulság és ritka élmény. A szép kiállítású, kötött könyv ára csak 144 lej. Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

A eluji zsidó kórház kér, hogy ne feledkezz meg a Tóra előtt a Bikur Cholimról.

A kolozsvári törvényszék felmentő ítéletet hozott az orvosperben. Egy évvel ezelőtt történt, hogy a Zsidókórházban operációt hajtottak végre egy asszonyon, akinek néhány napja megszakadt méhenkívül terhessége volt. Az operáció után az asszony anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. Az ügyész részéről dr. Kernbach megejtette a boncolást és ekkor az ügyész úgy látta, hogy nem gondatlanság okozta az asszony halálát, megadta az engedélyt a temetésre. Az asszony férje azonban feljelentette az ügyészségen nemcsak a Zsidókórházat, hanem azokat az orvosokat is, akiknek a vizsgálata alapján az asszonyt beállították a kórházba. Az asszony férje mintegy kilenszáz ezer lej kártérítést igényelt a felesége haláláért. A kolozsvári törvényszék Pastea tanácsa foglalkozott az ügyvel és hosszas kihallgatások és tárgyalások után ma hirdetett ítéletet. A nőgyógyászt, aki az asszonyt először vizsgálta meg, felment a gondatlanságból okozott emberölés vádjáról. A kihallgatott orvoszakértők vallomása szerint előfordul, hogy egy orvos nem ismeri fel a méhen kívüli terhességet, amit különben is nagyon nehéz konstatálni. Egyébként az orvoszakértők úgy találják, hogy semmi mulasztást nem követett el. Felmenti a törvényszék a Zsidókórház belgyógyászt azzal az indokkal, hogy lelkiismeretesen járt el, amikor az asszony megvizsgálása után operatív beavatkozást ajánlott. Felmenti a törvényszék az operációt végrehajtó nőgyógyászt is és megállapítja, hogy az orvos az operációval kapcsolatban semmi technikai hibát nem követett el. Elutasítja a bíróság a magánvádló kártérítési keresetét is és azt a kérését, hogy a perköltségeket az alperesek fizessék. Ugvancsak felmentette a bíróság a Zsidókórházat a vele szemben támasztott kártérítési fizetése alól. A magánvádló ügyvédek fellebbezést jelentett be a táblához, míg az ügyész tudomásul vette az ítéletet.

Royal Mozgó
Ma, vasárnap utoljára:
„Borzalmak háza”
Fősz.: Borjs Karloff. Vasárnap d. e. 11 órakor mainé: Quick, Fősz.: Lilian Harvey. Következő műsor: Leányok az intézetben.

Starhemberg Londonban tartózkodik Londonból jelentik: Starhemberg herceg, osztrák Heimwehr vezér jelenleg az angol fővárosban tartózkodik.

Eljegyzés. Mihály Izsák kereskedő (Aphida), eljegyezte Weinstein Gizellát (Bucuresti). Minden külön értesítés helyett.

Chanuka szombatja (december 16.) az egész országban a szegény betegeké.

Karácsonyi ajándékra
1 selyem kombiné Lej 123
STEA-nál
Cluj, Regele Ferdinand 9.

Görögországba nem lehet bevinni búzát. Athénből jelentik: Az idej jó gabona termés miatt hatalmas belországi készletek várnak még értékesítésre. Emiatt a külföldi exportöröknök egyelőre le kell tenniük a Görögországgal kapcsolatos terveikről, mert a kormány további intézkedésig semmilyen behozatati engedélyt nem ad ki.

Mordaunt: Trópusi láz. Messze szigeten régimódi szálloda, a szállodában futóvendégek, rosszhírű lányok, homályosmultu fogadóné. Ebben a sötét, barátságatlan környezetben egyszerre gyenge fény gyul, amely lassan növekszik, fölnyulik szétcsap és végezettel forró, vörösvörös világgal árasztja el a regény lapjait. Mert azoknak a futóvendégeknek is meg van a maguk kis és nagy emberi tragédiájuk, azok a rosszhírű lányok sem olyan rosszak belülről és a homályosmultu fogadóné, a regény főhőse, igazán hős, Szerellem, jószág, szenvedés, gyönyörű gazdag eseményekben hőmpolyog el előttünk s az események árjában emberek állnak, akiket megismerni mély és maradandó élmény. Az Athenaeum sorozatnak aundonsága szép kötésben, finom papíron kapható az Új Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel. Ára 60 lej.

Eau de Cologne
Parfums
Roché

5 FLEURS FORVIL
NAPRÓL NAPRA

A bécsi szállodások a községi idegenadó leszállítása érdekében folytatott akciójára nem sok sikerrel kecsgetet. A szállodászövetség a napokban közgyűlést tart s az idegenforgalmat bönítő adók miatt valószínűleg kimondja a szállodai üzemek demonstratív jellegű bezárását.

Gyapjú szövetek
nagy választékban, legolcsóbban
STEA-nál
Cluj, Regele Ferdinand 9.

Paulini Béla filmjét „Magyar Bethlehem” címmel elkészítették. A film szereplői a „Gyöngyös bokréta” tagjai.

Lehetségesnek tartják, hogy Párizsban újabb mozi- és mulatóhelysztrák tör ki, mivel adókedvezményeik megvonása most már szinte bizonyosra vehető. Az érdekeltek első megbeszélésükön már komolyan mérlegelték a sztrák fegyverének igénybe vételét.

Most már Olaszországban is fellépett a színházi krízis. Okai, mint világszeret: a gazdasági helyzet, a darabhiány, a mozi elviselhetetlenné vált versenye és a színházi utánpótlás gyengesége.

Olaszországban tíz év alatt a gépkocsik száma 446 és fél ezerre, tehát csaknem négyszeresére emelkedett. A leg több autó fut Milanóban és Torinóban.

Beteg testvéreid kéri, követelik, hogy segíts rajtuk.

A budapesti bankok az idén nem fizetnek osztalékot részvényeseiknek. Budapestről jelentik: Ugy hírlik, hogy a pénzintézetek félre fogják tenni a presztizszempontokat s közölni fogják közgyűléseiken részvényeseikkel, hogy nincsenek abban a helyzetben, hogy osztalékot fizessenek. Le kell szögezni, hogy a nyereségek megállapítása tényleg nem nyugszik szilárd alapokon, mert nem tudhatják pontosan, mit érnek követeléseik s hogy tartozásaikat miképpen tudják majd ki egyenlíteni. Ha pedig nincs reális mérleg, legalább is kockázatos az osztalékfizetés.

A eluji zsidó kórház mindannyiunkké, támogassuk filléreinkkel.

Meghalt egy japán admirális. Londonból jelentik: Tokióban 81 éves korában meghalt Jamamoto admirális, volt japán miniszterelnök.

Lezuhant egy angol repülőgép. Londonból jelentik: Hong-Kong közelében egy angol hidrolon lezuhant. Pilótáját kórházba szállították.

Teljes garanciával rendelkező
jó megjelenésű kereskedelmileg képzett 38 éves egyén elvállalja Cluj részére iparvállalat vagy nagykereskedő képviselőt, vagy lerakatát. Beszél románul, magyarul, németül. Megkereséseket „Mercur” jellegre Rudolf Mosse, Cluj, közvetíti.

UJ KELET Legújabb hírek

Letette Kolozsváron a listát a Vaszgárda

Vasiliu Cluj lett a listavezető. Hamis utazási jegyek készítésének vádjával vaszgárdistákat állítottak elő

Holnap országszerte december 10-ét ünnepli a diákság

Cluj-Kolozsvár, dec. 9. (Az Uj Kelet tud.) A pénteken elkobzott Románia Nouă számából szabadon értesülhetett a közönség, hogy a vaszgárda szombaton nyújtja be jelölőlistáját a kolozsvári törvényszéken. Az elkobzott példányokat ugyanis az esti órákban magas felár mellett árusították a rikkancsok. Az opera pénteki premierjén nagy feltűnést keltett a rikkancsok, akik rendőrkomiszárok és őrszemek szomszédságában kiáltoztak, az elkobzott újság náluk kapható. A vaszgárda listaletételét istentiszteletnek kellett volna megelőznie, amelyre azonban délután 11 órakor még kevés érdeklődő gyűlt egybe az Opera előtti téren. A törvényszék épületében látszatra a legnagyobb esend és rend honolt, de a folyósók mélyén esendő és rendőrszolgák táboroztak, a törvényszék elnökének irodája előtt pedig a kolozsvári rendőrség néhány kapitánya várta az érkezőket.

Vészírek előzték meg a listaletételt
Délután 11 órakor az egész épületben mindenki várta a vaszgárdisták érkezését. Olyan verziók keringenek, hogy a karhatalom minden áron meg fogja akadályozni a listák letételét. Tizenegy órakor azonban még a század sem haladt meg a lista letételére összegyűlt vaszgárdisták száma. Ekkor már megtörtént a törvényszék mindazoktól, akik esetleges összeütközéstől félve igyekeztek mielőbb eltávolítani az épületből.

Féltékenykedőkor érdektelen szemlélődők és egy egész sereg újságíró várta a vaszgárdistákat. Közben kettőssel, hármassal a törvényszék összes feljáróján mentek be a diáksapkás vaszgárdisták az épületbe.

Délután formai okokból elutasították
Végre valamivel tizenkettő előtt megérkezett a törvényszéki elnök szobájába elé a vaszgárdisták delegációja. Dr. Vasiliu Cluj, a Seletzky-per egyik védője és Dan Rădulescu egyetemi tanár vitték be a listát dr. Andrei Augustin törvényszéki elnök irodájába. A vaszgárdisták vezetői azonban csak néhány percig maradtak benn Andreinél:

a törvényszéki elnök formalitások miatt a listát elutasította.
Miután a közjegyzőleg hitelesített iratokba nem vették fel számszerűen a választási igazolványok számát és a lista sem volt kiegészítve.
Délben Vasiliu Cluj és Dan Rădulescu elhagyta a törvényszék épületét. A tör-

Minden áron vásárolhat most

SZŐRMEÁRUT

WEISZ FIVÉREK
szőrmeszállóban Gólya palota.

vényszék előtt a körük gyűlt diákvezetőkkel tanácskoztak, majd a vaszgárdista csoport békésen szétoszlott. Andrei törvényszéki elnök délután háromra kéréste magához a vaszgárda delegációját, hogy a már kiegészített és formailag is teljes listát benyújtsák.

Délután érvényesnek minősítik a listát
Délután háromkor autó stoppolt le a törvényszék épülete előtt. Vasiliu Cluj és Dan Rădulescu egyetemi tanár vezetésével szálltak ki belőle a vaszgárda kolozsvári vezetői. A vaszgárdista csoport senkitől meg nem akadályozva vonult be a törvényszéki elnökhöz, ahol a következő listát nyújtotta be:

1. Vasiliu Cluj dr. 2. Vancea Ioan rokkantkapitány. 3. Morariu Alex. 4. Schiopu Ioan. 5. Manch Károly (szász). 6. Dan Rădulescu egy. tanár.

Miután a lista, mely egyébként a kolozsvári törvényszéken a tizenharmadik az összes formalitásoknak megfelelt, a törvényszéki elnök azt elfogadta és érvényesnek minősítette. Ezután a vaszgárdisták a legnagyobb rendben távoztak el a törvényszéktől.

Giurgiu János — Iunianista listavezető
A kolozsvári törvényszéken egyébként újabban letették a Iunian párt listáját is, melynek listavezetője nem más, mint dr.

Giurgiu János, előbb a néppárt képviselője, majd liberális-cuzista-vaszgárdista és legutóbb újra avereskánus örök képviselőjelölt. Végeredményben tizenhárom listát nyújtottak be Kolozsváron, melyek között érdekesebb a Fortu-féle polgári blokk, az Argetoianu-lista, Lupu listája. A listák nagyrészt csak szombaton délután egészítették ki. A nemzeti-parasztjárt listavezetője Socol Aurel lett, aki-nek vaidista ellenlábasa ismeretesen visz szalépett a jelöléstől.

Izgalmas tanácskozások Bukarestben december 10. miatti
Bucaresti-Bukarest, december 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Iamandi belügyminiszter ma délelőtt a sziguranca igazgatójával hosszas tanácskozást folytatott a holnapi diáktüntésekre vonatkozólag. Minden intézkedést megtesznek a fővárosban, hogy az esetleges rendezavarást megakadályozzák.

Antonescu igazságügyminiszterrel is tanácskozott Iamandi szintén ebben az ügyben. Iamandi ma fogadta a keresztény diákszövetség delegációját, akik megígérték, hogy a tüntetést méltóság-teljesen fogják lefolytatni s kerülnek minden incidensre vezető alkalmat. A diákok még nem kapták meg az engedélyt arra, hogy a kérvényükben megjelölt helyeken holnap gyűlésezhessenek, azonban remélik, hogy az esti órákig kezükben lesz.

Ismét elkobozták a „Romania Noua“-t

Cluj-Kolozsvár, december 9. (Az Uj Kelet tud.) A „Romania Nouă“, a Maniu-frakció hivatalos lapjának ma délután megjelent számát ismét elkobozták a hatóságok. Az elkobzásra azok az újabb cikkek adtak alkalmat, amelyekben a „Romania Nouă“ izléstelen hangon és egyre tipikusabb antiszemita tenorban ír bizonyos kérdésekről. Többek között olyasmiről le a „Romania Nouă“, hogy „zsidó-görög egyének

befolyásolják a legfelsőbb köröket“. A Maniu-frakció lapja ugylátszik az új széli demagógia legutombbabb eszközei től sem riad vissza: gondolkodó ember számára mindenestre egyre érthetlenebb lesz, hogy egy „demokratikus“ párt egy „alkotmányos“ politika megvédésére miért használ fel olyan eszközöket, amelyeknek sem a demokrácia hoz, sem az alkotmányossághoz, de a civilizációhoz sincs semmi közük.

Paul Boncour nyilatkozata Mussolini reorganizációs tervéről

A kisantant nem járul hozzá a Népszövetség reorganizációjához

Párizs, december 9. Paul Boncour fogadta a sajtó munkatársait, akik előtt nyilatkozott. A külügyminiszter kijelentései válasznak tekinthetők a fasiszta nagytanácsnak a Népszövetséggel kapcsolatosan támasztott újjászervezési igényeire. Paul Boncour kijelentette, hogy a francia kormány semmi nő konkrét olasz tervezetet nem kapott ebben az ügyben. Ha el fogják juttatni az igényeket konkretizált formában Párizsba, a kormány meg fogja azokat tüzetesen vizsgálni.

Leszögezte, hogy a francia politikát a Népszövetséghez fűződő hűség jellemzi.

Megengedhetetlennek tartana minden olyan változást, amely a Népszövetség működésében megdöntené az egyes tag államok egyenlőségének elvét. Franciaország ezt a principiumot érinthetetlennek tartja s szembe fog szállani minden olyan kísérlettel, amely ezen változtatni törekednék. A külügyminisz-

ter rámutatott arra is, hogy Franciaország a négyhatalmi szerződés alapján kialakuló nemzetközi együttműködést is csak népszövetségi keretekben tart elképzelhetőnek.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy politikai körökben lehetségesnek tartják, hogy Paul Boncour varsói látogatása után Moszkvába is elutazik hivatalos látogatásra.

Népszövetségi körök párizsi információi szerint a francia hivatalos felfogás a Saar-kérdésben az, hogy a politikai és a területi vonatkozásokat nem lehet eldönteni ezek nem képezhetik vita tárgyát a német-francia közvetlen tárgyalásokon.

Németország a Népszövetségből való kilépéssel maga fosztotta meg önmagát attól a lehetőségtől, hogy a népszövetségi tanácsban a Saarvidék hovatartozandósága ügyében dönteni hivatott népszavazás előkészítésére befolyást gyakorolhasson.

A németek most hiába törekednek arra, hogy a Saar-kérdést kivonják népszövetségi intézés alól. Franciaország ehhez nem adja hozzájárulását s nem engedi a népszövetségi jogokat esorbítani.

Angolszász beavatott helyen megállapítani kívánják, hogy Anglia még semmilyen irányban sem foglalt állást a Népszövetséget reorganizálni óhajtó olasz tervvel szemben.

Az angol kormány bejárja a konkrét javaslatokat s azok tanulmányozása után fog dönteni állásfoglalása felől.

A lapok legtöbbje nem helyezkedik az eleve elutasítás álláspontjára. A sajtó egy része kommentárjában leszögezi, hogy több esztendő gyakorlat után lehetne esetleg javítani a népszövetségi alapokmányon is.

Az Evening News értesülései szerint angol hivatalos körökben nem hiszik, hogy keresztül lehetne vinni a Népszövetség Mussolini által kívánt reorganizációját.

A Daily Express szerint diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy közlebről hatalmi konferenciát hívnak össze Londonba. A Daily Herald római jelentés alapján azt írja, hogy a Népszövetséghez való viszonyban az olasz kormány állásfoglalása most már véglegessé vált s Mussolini el van határozva arra, hogy a népszövetségi reform ügyét nem engedi áttérelni melékvágányokra.

Brüsszel, december 9. Több lap annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy Franciaország kis szövetségesei, a kisantant és Lengyelország — különös tekintettel az alakulóban lévő Balkáni-blokkra is —

nem fogják hozzájárulását adni ahhoz, hogy a népszövetségi tanács jelett álló európai kormányzótanács gyűlködése alá kerüljenek.

Berlini politikai körökben azt a reányt juttatják kifejezésre hogy a kompromisszumos politika ezuttal az olasz igények tekintetében sem lesz célra vezető, bárhogyan is reménykednek ebben Genfben, Londonban és Párizsban. Olaszország Berlinbe érkezett információk szerint most szövetségi igényeit s azokat el fogja juttatni a hatalmak kormányaihoz.

Puccsra készültek az ir fasiszták

London, december 9. Az ir fasiszták mint Dublinból jelentik, az ir szabad állam területén, Fokvárosban ellene szerveztek a fasiszta szervezet felosztására szolgáló rendelkezésnek. A rendőri karhatalom számos letartóztatást eszközölt a kékingesek soraiból. A rendelet szerint a jövőben azokat, akiknek birtokában fasiszta ké inget találunk, hadbíroság elé fogják állítani. A kékingesek szervezetének felosztása azért következett be, mert nyíltan fegyveres katonai gyakorlatokat végeztek és puccsra készültek a hatalom átvételére.

Makacs székrekedés, vastagbélkataris, gyomorba, puffadás, vértörődés, sárgaság, aranyeres esomók, csipőfájás esetében a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser.

André Maurois: VII. Edward és kora. A ragyogó békeéveknek és a háború előtti kor nagy angol uralkodójának reneszánsz története. A 144 lejes sorozatban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában. Az összeg és portóköltség beutalása mellett vagy utánvétellel.

Magyar Könyv- és Lapkiadó Intézet Budapest, Cluj-Kolozsvár, Strada Barza, 1. P. Box (s. Bruceni a.) 10. Telefon: 877.

Taxa post. plătite în n. No. 224.713-
4a Baron L. Telefon: 9-
Havonta 110
évre 600, eg
földre: Hav
félére 6, eg
zetések díjsz
KELET” az
szidóság egy
keink utánn
rás megjelöl

Békét az

Mig a kormányt végzi a egyetemen új szusok, a zsidó egyetemről.

Nem szabad mánynak, hogy val egyben re a vaszgárda níl gilag ninesen szelleme azok akik napról-nap fozzák ki zsidó ról.

Ezt az állap a kormánynak noka a komoly ambició és nem küzdőtere legy.

A kormány felosztásával es ezért felosz nem elegendő, hogy rend legy leszerelést is m

mánynak, ha r zással kivette lelki lesze kell szüni melyk t az egyet

Ez az el felelőtlen izgatják a miködés

Ezek t az ifjuság es ettő rációját, se lehet tegré, az tenni.

A Rom sikereit

Kevés sikerrel jes siker fejezett

Addig hűlgyeke összeirt egyéb in delmes

Codreanu összes er A leg Csak

lap hasá létezni é nek, a F

Es ez azonban nak val kus es

alapkön szerzett, szik, nu nemzeti

Maniu Gyula e és ma is esorbít nem volt elegend

Mi ugy hiszik Elég lett volna lok, melyről az U nyi meleg irás je párt nagy, tizev

Ugy hiszik, el program, melynek váron az évszázad tömegfelvonulásáb

Elég lett volna mindig tisztánlátó lett volna Mihale A Romania Nou

Az — enyhe szö közök álláspontjár És szinte esal ható fájdalomkra Neki sikerült el De azt is elérte, sem akart. Nem m akarta. Elérte, hogy a az erdélyi, testvéri népeket kiábrándít